

مرکز سنجش آموزش مدارس برتر

آزمون شماره ۱ ۶ آبان ۱۴۰۱

پرسشنامه

اختصاصی علوم انسانی

ردیف	مواد امتحانی	تعداد سؤال	از سؤال	تا سؤال	محتوای آزمون	مدت پاسخ‌گویی
۱	ریاضی و آمار (۲)	۱۵	۱	۱۵	فصل ۱ (درس ۱) (صفحه ۲ تا ۱۱)	۲۰ دقیقه
۲	علوم و فنون ادبی (۲)	۲۰	۱۶	۳۵	ستایش، درس ۱ و درس ۲ (صفحه ۱۰ تا صفحه ۲۲)	۲۵ دقیقه
۳	عربی، زبان قرآن (۲)	۱۵	۳۶	۵۰	درس ۱ (صفحه ۱ تا ۱۶)	۱۵ دقیقه
۴	تاریخ (۲)	۱۰	۵۱	۶۰	درس ۱ و درس ۲ تا ابتدای انواع روش‌های تاریخ‌نگاری (صفحه ۲ تا ۱۷)	۱۰ دقیقه
۵	جغرافیا (۲)	۱۰	۶۱	۷۰	درس ۱ و درس ۲ تا ابتدای کانون ناحیه، مرزهای ناحیه (صفحه ۲ تا ۱۵)	۱۰ دقیقه
۶	جامعه‌شناسی (۲)	۱۰	۷۱	۸۰	درس ۱ و درس ۲ تا ابتدای ویژگی‌های فرهنگ جهانی مطلوب (صفحه ۲ تا ۱۴)	۱۰ دقیقه
۷	فلسفه (۱)	۱۰	۸۱	۹۰	درس ۱ و درس ۲ تا سر فلسفه‌های مضاف و علوم (صفحه ۲ تا ۱۵)	۱۰ دقیقه
۸	روانشناسی	۱۰	۹۱	۱۰۰	درس ۱، درس ۲ تا ابتدای ویژگی‌های رشد در دوره قبل از تولد (صفحه ۸ تا ۴۴)	۱۰ دقیقه
	تعداد کل سؤال:	۱۰۰			مدت پاسخ‌گویی:	۱۱۰ دقیقه

تمامی حقوق مادی و معنوی آزمون، متعلق به مرکز سنجش آموزش مدارس برتر بوده و هرگونه استفاده از آن بدون داشتن اجازه‌نامه کتبی از این مرکز، خلاف قانون و عرف و قابل پیگیری می‌باشد.

ریاضی و آمار

مدت پاسخ‌گویی: ۲۰ دقیقه

۱. کدام یک از جملات زیر گزاره است؟
 (۱) امروز چندشنبه است.
 (۲) تابستان بهترین فصل سال است.
 (۳) لطفاً درس بخوانید.
 (۴) عدد $\sqrt{3}$ گویا است.
۲. جدول ارزشی $\sim p \Rightarrow (p \Rightarrow q)$ چند حالت دارد؟
 (۱) ۲
 (۲) ۴
 (۳) ۸
 (۴) ۶
۳. اگر $p \Leftrightarrow q$ درست و q نادرست باشد، ارزش کدام گزینه نادرست است؟
 (۱) $\sim p$
 (۲) $p \vee \sim q$
 (۳) $p \Rightarrow q$
 (۴) $p \wedge q$
۴. گزاره $(p \wedge \sim p) \Rightarrow q$ هم‌ارزش کدام گزینه است؟
 (۱) F
 (۲) T
 (۳) p
 (۴) $\sim p$
۵. اگر p درست و q نادرست و r دلخواه باشد، ارزش گزاره $(\sim p \Rightarrow q) \wedge r$ هم‌ارزش کدام گزینه است؟
 (۱) r
 (۲) $\sim r$
 (۳) T
 (۴) F
۶. اگر ارزش گزاره $(p \wedge q) \Rightarrow r$ نادرست باشد، ارزش گزاره $(p \vee q) \wedge (\sim r \Rightarrow p)$ کدام است؟
 (۱) T
 (۲) F
 (۳) هم‌ارز با $\sim r$
 (۴) هم‌ارز با p
۷. اگر گزاره‌ای دلخواه باشد، در این صورت ارزش کدام گزاره یا گزاره‌های زیر، همواره درست است؟
 الف) $(p \Rightarrow \sim p) \vee (\sim p \Rightarrow p)$
 ب) $(p \vee \sim p) \Rightarrow (p \wedge \sim p)$
 ج) $(p \wedge \sim p) \Rightarrow (p \vee \sim p)$
 (۱) الف و ب
 (۲) فقط ب
 (۳) الف و ج
 (۴) فقط ج
۸. اگر ارزش $p \Rightarrow q$ نادرست و $r \Rightarrow q$ درست باشد، ارزش گزاره‌های $p \wedge q$ ، $p \vee r$ و $r \Rightarrow p$ به ترتیب کدام است؟
 (۱) درست - درست - نادرست
 (۲) نادرست - نادرست - درست
 (۳) نادرست - درست - درست
 (۴) درست - نادرست - درست
۹. چند تا از موارد زیر صحیح نیست؟
 الف) نقیض عبارت «عدد a از b بزرگ‌تر است» عبارت «عدد b از a بزرگ‌تر است» می‌باشد.
 ب) دو گزاره «۲۱ عددی اول است» و «میانۀ داده‌های ۱۷، ۱۲، ۷، ۴، ۲ عدد ۱۷ است» هم‌ارزش هستند.
 ج) نقیض گزاره « $2 - \sqrt{3}$ عددی مثبت است» دارای ارزش نادرست است.
 (۱) ۱
 (۲) ۲
 (۳) ۳
 (۴) صفر
۱۰. کدام یک از گزاره‌های زیر دارای ارزش درست است؟
 (۱) همه اعداد اول، فرد هستند و ۶۳ عددی اول است.
 (۲) دومین روز هفته یکشنبه است و ماه آذر ۳۰ روز دارد.
 (۳) عدد ۹ عددی زوج یا اول است.
 (۴) افلاطون نویسنده کتاب ارغنون است یا قرآن ۱۱۳ سوره دارد.
۱۱. عکس نقیض گزاره شرطی « $5 \leq x$ آنگاه $x^2 \leq 25$ است» کدام است؟
 (۱) اگر $x^2 \leq 25$ آنگاه $x \leq 5$
 (۲) اگر $x^2 \geq 25$ آنگاه $x \geq 5$
 (۳) اگر $x^2 > 25$ آنگاه $x > 5$
 (۴) اگر $x < 25$ آنگاه $x < 5$
۱۲. نقیض گزاره «اگر a زوج باشد، $a+1$ فرد خواهد بود» کدام است؟
 (۱) نه a زوج است و نه $a+1$ فرد است.
 (۲) a زوج است و $a+1$ فرد است.
 (۳) a زوج است و $a+1$ فرد نیست.
 (۴) a زوج نیست و $a+1$ فرد است.
۱۳. ارزش کدام دو گزاره همواره یکسان است؟
 (۱) $(p \wedge q) \Rightarrow q$ و $(p \vee q) \Rightarrow q$
 (۲) $(p \Rightarrow q) \wedge p$ و $(p \Rightarrow q) \vee q$
 (۳) $(p \vee q) \Rightarrow q$ و $(p \wedge q) \Rightarrow q$
 (۴) $(p \wedge q) \Rightarrow p$ و $(p \Rightarrow q) \wedge p$

۱۴. چند تا از هم‌ارزی‌های زیر درست است؟

- (الف) $\sim (p \vee q) \equiv p \wedge \sim q$
 (ب) $\sim (\sim p \wedge q) \equiv p \vee \sim q$
 (ج) $\sim p \wedge (\sim p \vee \sim q) \equiv \sim p$
 (د) $(\sim p \wedge F) \vee (\sim p \vee T) \equiv T$
- ۱ (۴) ۲ (۳) ۳ (۲) ۴ (۱)

۱۵. اگر گزاره $\sim r \vee s$ نادرست باشد، در این صورت نقیض گزاره $(s \wedge r) \vee q$ با کدام گزینه هم‌ارز است؟

- ۱ (۱) ۲ (۲) ۳ (۳) ۴ (۴)

علوم و فنون ادبی

مدت پاسخ‌گویی: ۲۵ دقیقه

۱۶. کدام گزینه نادرست است؟

- ۱) بعد از حمله مغول، کانون‌های فرهنگی از خراسان به عراق عجم منتقل شد و شاعران و نویسندگان بزرگ این دوره غالباً از اهالی شهرهای عراق عجم بودند.
 ۲) در قرن هفتم، وضعیت زبان و ادبیات فارسی، مثل بسیاری از دانش‌های دیگر، با دوره‌های پیش از خود متفاوت شد و به نوعی دچار سستی و نابسامانی گردید.
 ۳) پس از مرگ تیمور، شاهرخ توانست شهر هرات را مرکز فرمانروایی خود قرار دهد. او با علاقه‌ای که به هنر و فرهنگ اسلامی پیدا کرده بود، از هنرمندان خوش‌نویس، نقاش و شاعر حمایت نمود.
 ۴) تیموریان تقریباً از نیمه دوم قرن هفتم تا اواخر قرن دهم در ایران حکومت کردند و ویرانگری‌های آن‌ها ادامه داشت. البته آن‌ها نیز کم و بیش از فرهنگ ایرانی تأثیر پذیرفتند و بعد از مدتی در ایران متمدن شدند.

۱۷. چند مورد از گزینه‌های زیر کاملاً درست هستند؟

- (الف) نجم‌الدین کبری، عطار نیشابوری و کمال‌الدین اسماعیل هر سه به دست مغولان کشته شدند.
 (ب) طبقات ناصری و مرصادالعباد، نمونه‌هایی از ساده‌نویسی در قرن هفتم هستند.
 (ج) سبک عراقی از اوایل قرن هفتم تا اوایل قرن دهم به مدت ۳۰۰ سال سبک غالب متون ادب فارسی بود.
 (د) در قرن هشتم زبان شعر جز در سروده‌های شاخص مانند سعدی و حافظ به سستی گرایید.
- ۱) یک ۲) دو ۳) سه ۴) چهار

۱۸. نام خالق چند اثر به درستی ذکر نشده است؟

- (جامع‌التواریخ: عطاملک جوینی) (رساله دلگشا: عبید زاکانی) (جمشید و خورشید: خواجوی کرمانی) (نفحات الانس: جامی) (لمعات: عراقی)
 (اخلاق‌الاشراف: سلمان ساوجی) (مرصادالعباد: نجم‌الدین رازی) (تاریخ گزیده: حمدالله مستوفی) (دیوان شمس: مولانا جلال‌الدین بلخی)
 (عشاق‌نامه: ابن یمین)

- ۱) چهار ۲) پنج ۳) شش ۴) هفت

۱۹. نام شاعر کدام بیت در برابر آن درست نوشته نشده است؟

- ۱) نیست به جز عشق در این پرده کس
 ۲) وان که محتاج خلق شد خوار است
 ۳) دی بر سر مرده ای دو صد شیون بود
 ۴) خرد را چاشنی‌بخش از کلامم
- اول و آخر همه عشق است و بس (جامی)
 گرچه در علم بوعلی سیناست (ابن یمین)
 امروز یکی نیست که بر صد گرید (عطار نیشابوری)
 زبان را چرب و شیرین کن به کامم (طالب آملی)

۲۰. کلمات کدام گزینه به ترتیب جاهای خالی زیر را به درستی پر می‌کند؟

- (الف) معروف‌ترین شاعر قرن نهم، است.
 (ب) کتاب شرح احوال بیش از صد تن از شاعران ایرانی از آغاز تا زمان مؤلف است.
 (ج) دیوان شعر شاه نعمت‌الله ولی مضامین دارد.
 (د) با تلفیق عشق و عرفان، غزل فارسی را به کمال رسانید.
- ۱) خواجه، صد پند، اخلاقی، سعدی
 ۲) جامی، تذکره دولتشاه، عرفانی، حافظ
 ۳) جامی، تذکره دولتشاه، تعلیمی، حافظ
 ۴) خواجه، صد پند، حکمی، مولوی

۲۱. موضوع همه کتاب‌های زیر درست است، به جز
- (۱) المعجم فی معاییر اشعار العجم: علم عروض، قافیه، بدیع و نقد شعر
 - (۲) تاریخ گزیده: تاریخ پیامبران، خلفای چهارگانه، خلفای بنی‌عباس و تاریخ ایران تا سال ۷۳۰ هـ ق
 - (۳) مرصاد العباد: عشق و راه و رسم آن
 - (۴) موش و گربه: ناهنجاری‌های اجتماعی
۲۲. کدام گزینه نمی‌تواند عبارت درستی برای تکمیل متن زیر باشد؟
- «بعد از حملات مغولان و تیموریان، دستداران فرهنگ و اخلاق برای تسکین خود به ادبیاتی روی آوردند که بر تکیه داشت.»
- (۱) ترویج روحیه تسامح و تساهل (۲) اعتقاد به بی‌ثباتی دنیا (۳) خدمت به خلق (۴) آزادی خواهی و وطن دوستی
۲۳. توضیحات زیر به ترتیب درباره افراد کدام گزینه است؟
- (الف) چند مثنوی به پیروی از پنج گنج نظامی سروده و شعر او کمال یافته و پخته است.
 (ب) اقدام مهم فرهنگی او تأسیس عمارت ربع رشیدی در تبریز است که در حکم دانشگاه آن زمان بوده است.
 (ج) شاعر عصر سربداران که در شعر خود قناعت‌پیشگی و بی‌اعتباری دنیا را مورد تأکید قرار می‌دهد.
 (د) در زمان او هنرمندان، قرآن کریم و شاهنامه فردوسی را به خط خوش نگاهشتند و با تصاویری زیبا آراستند.
- (۱) خواجه کرمانی، خواجه رشیدالدین فضل‌الله همدانی، ابن‌یمین، بایسنقر میرزا
 - (۲) فخرالدین عراقی، عطاملک جوینی، عبید زاکانی، شاهرخ
 - (۳) خواجه کرمانی، خواجه رشیدالدین فضل‌الله همدانی، ابن‌یمین، شاهرخ
 - (۴) فخرالدین عراقی، شمس قیس رازی، عبید زاکانی، بایسنقر میرزا
۲۴. ارکان عروضی کدام بیت چهار بار تکرار « - - - - - » است؟
- (۱) تو خورشید جهان باشی ز چشم ما نهان باشی
 - (۲) به گفتن راست ناید شرح حسنت
 - (۳) گفتم که رفیقی کن با من که منم خویش
 - (۴) بیایید که امروز به اقبال و به پیروز
۲۵. پایه‌های آوایی بیت زیر در کدام گزینه درست مشخص شده است؟
- چو من اندر تک‌جویم چه روم آب چه جویم
- چو خود این را روا داری و آنکه این روا باشد
 ولیکن گفت خواهم تا زبان هست
 گفتا که بنشناسم من خویش ز بیگانه
 چو عشاق نوآموز بر آن یار بگردیم
- (۱) چ من آن در / ت ک جویم / چ روم آب / ب چ جویم
 - (۲) چ ت وا / گ ف / ت چ گویم / ص ف ت این / جوی روا / را
 - (۳) چ من در / ت ک جویم / چ روم آب / ب چ جویم
 - (۴) چ من آن در / ت ک جویم / چ روم ما / ب چ جویم
۲۶. وزن کدام بیت متفاوت است؟
- (۱) نم چشم آبروی من ببرد از بس که می‌گیرم
 - (۲) برآرد عشق یک فتنه که مردم راه که گیرد
 - (۳) چه نقصان آفتابی را اگر تنها رود در ده
 - (۴) جهان‌ا عهد با من جز چنین بستی
۲۷. کدام مصراع‌ها وزن یکسان دارند؟
- (الف) هست سالی دو روز شادی خلق
 (ج) که عزیزان جهانند خریدارانش
 (ب) گفت شرح حسن لیلی می‌دهم
 (د) تو تمامی من نمی‌خواهم وجود
- (۱) الف و د
 - (۲) الف و ج
 - (۳) ب و د
 - (۴) ج و د

۲۸. پایه‌های آوایی کدام بیت از نظر تعداد و نوع هجا با بیت زیر یکسان است؟

- قدم پیش نه کز ملک بگذری
 (۱) و گهر پرورانی درخت کرم
 (۲) توان گفتن به مه مانی ولی ماه
 (۳) هر که دمی با تو بود یا قدمی رفت
 (۴) ندانی که من در اقالیم غربت
- که گهر بازمانی ز دد کمتری
 بر نیک‌نامی خوری لاجرم
 نپندارم چنین شیرین دهان هست
 از تو نباشد به هیچ روی شکیب
 چرا روزگاری بگردم درنگی

۲۹. کدام گزینه بیت زیر را به درستی کامل می‌کند؟

- «..... خوش نمی‌سازد مگر عودش بسوخت
 (۱) شادمانی - باده‌ای (۲) زهره‌سازی - ذوق مستی (۳) مطرب آواز - باده‌خواری (۴) سرمستی - ساقیا می

۳۰. در کدام گزینه پایه‌های آوایی مصراع، کاملاً درست مشخص شده است؟

- (۱) سیر این نه پرده فانوس خیالی می‌کنم.
 سی ر ایله نه / پر د فانو / س خ یالی / می ک نم
 (۲) حیرت عارف نگرده مانع راه وصال
 حیرت عارف / ن گرد ما / نع راه وصال
 (۳) من آن مرغ سخن‌دانم که در خاکم رود صورت
 من آن مرغ س / خندا نم ک / در خاکم ز / ود صورت
 (۴) آتش زدی در عود ما نظاره کن در دود ما
 آتش زدی / در عود ما / ان ظار کن / در دو د ما

۳۱. علامت‌های هجایی در برابر کدام مصراع نادرست است؟

- (۱) لرزد دلم ز قامت خم همچو برگ بید: --U-U--UU-U-U--
 (۲) تا بخت ما خندان شود پیش آی خندان ساقیا: -U---U---U---U--
 (۳) وین گوی سعادت است و دولت: --UU-U-U--
 (۴) من و دل همان که بودیم و تو آن نه‌ای که بودی: --U-U-UU--U-U-UU--

۳۲. مفهوم کدام گزینه با بیت زیر یکسان است؟

- «اسیرش نخواهد رهایی ز بند
 (۱) از رهایی هر زمان بودم اسیر عالمی
 (۲) از جور جهانش نبود هیچ رهایی
 (۳) مرغ محبوسم مرا دست علایق بند پای
 (۴) اگر چه سنبل زلفت به خون من تشنه است
- شکارش نجوید خلاص از کمنند
 فارغم از هر دو عالم تا گرفتارم ترا
 هر کس که ز کف دامن جود تو رها کرد
 از قفس بیرون سری بهر رهایی می‌کنم
 رهایی دل از آن غنبرین کمنند مباد

۳۳. مفهوم کلی کدام بیت متفاوت است؟

- (۱) قناعت می‌کنم با درد چون درمان نمی‌یابم
 (۲) داغ عشق تو زخم را مرهم
 (۳) زخم خونینم اگر به نشود به باشد
 (۴) به حلاوت بخورم زهر که شاهد ساقی است
- تحمل می‌کنم با زخم چون مرهم نمی‌بینم
 یباد روی تو درد را درمان
 خنک آن زخم که هر لحظه مرا مرهم از اوست
 به ارادت بکشم درد که درمان هم از اوست

۳۴. مفهوم کدام ابیات با هم قرابت دارد؟

- (الف) کس چو حافظ نگشاد از رخ اندیشه نقاب
 (ب) سخن عشق حرام است بر آن بیهوده‌گوی
 (ج) صائب از بس که خریدار سخن نایاب است
 (د) سخن ز طبع تو صائب گرفت قیمت و قدر
 (۱) الف و ج (۲) الف و د
- تا سر زلف سخن را به قلم شانه زدند
 که چو ده بیت غزل گفت مدیح آغازد
 هیچ کس ز اهل سخن شعر به دیوان نبرد
 جبین شعر به آب گهر کنون شستند
 (۳) ج و د (۴) ب و ج

۳۵. مفهوم کدام بیت متفاوت است؟

- (۱) اگر ت سلطنت فقر ببخشند ای دل
 (۲) در حقیقت بیدل ما صاحب‌گنج بقاست
 (۳) توانگرست به یک مشت خاک، دیده فقر
 (۴) ننگ هوس نمی‌کشد دولت بی‌زوال ما
- کمترین ملک تو از ماه بود تا ماهی
 گر به صورت در ره فقر و فنا افتاده است
 دل حریص به صد گنج زر توانگر نیست
 بر در کبریای فقر نام هما که می‌برد؟

■ عین الأصح في الجواب للترجمة أو المفهوم من أو إلى العربية (۴۱-۳۶):

۳۶. ﴿يَا بُنَيَّ أَقِمِ الصَّلَاةَ وَأْمُرْ بِالْمَعْرُوفِ وَانْهَ عَنِ الْمُنْكَرِ﴾:

- (۱) ای پسرکم، نماز را اقامه کن و به کار خوب امر کن و از کار زشت بازدار!
- (۲) ای پسرک من، نماز را بر پا دار و به کارهای خوب دعوت کن و از کارهای زشت نهی کن!
- (۳) ای پسر دلبندم، نماز بخوان و دعوت کن به کار نیکو و کار زشت انجام نده!
- (۴) ای پسر، نماز را اقامه کن و به کار نیکو دستور بده و از کارهای زشت دور شو!

۳۷. «ذَلِكَ نَمُودَجْ تَرْبَوِي لِيَهْتَدِي بِهِ كُلُّ الشَّبَابِ!»:

- (۱) آن نمونه پرورشی، به وسیله‌اش هر جوانی راهنمایی می‌شود!
- (۲) آن، یک نمونه پرورشی برای هدایت همه جوانان است!
- (۳) آن، نمونه تربیتی‌ای است که هر جوانی را راهنمایی می‌نماید!
- (۴) آن، نمونه‌ای تربیتی است تا همه جوانان با آن راهنمایی شوند!

۳۸. «مِنْ أَهَمِّ أَعْمَالٍ أَمْرُنَا بِهَا هُوَ التَّفَكُّرُ عَنْ قَدْرَةِ الْخَالِقِ الْعَظِيمَةِ!»:

- (۱) از مهم‌ترین کارهایی که به آن دستور می‌دهیم، همان اندیشیدن درباره قدرت خالق بزرگ است!
- (۲) از کارهای مهم‌تری که بدان امر شده‌ایم، تفکر است درباره قدرت والای پروردگار!
- (۳) از اعمال با اهمیتی که به آن امر کرده‌ایم، تفکر در خصوص قدرت زیاد آفریننده است!
- (۴) از مهم‌ترین اعمالی که بدان امر شده‌ایم، اندیشیدن درباره قدرت عظیم آفریدگار است!

۳۹. عین الخطأ:

- (۱) أراد قنبر أن يسبّ الذي كان سيّبه! قنبر می‌خواست که دشنام دهد به کسی که به او دشنام می‌داد!
- (۲) العيب الأكبر هو أن يعيب المرء ما فيه مثله! عیب بزرگ‌تر آن است که انسان عیب‌جویی کند از آنچه مانندش در خودش هست!
- (۳) ألا تعلم أنّ خيراً من الخير فاعله! آیا نمی‌دانی که بهتر از خوبی، انجام‌دهنده‌اش است!
- (۴) اللهم كما حسنت خلقى فحسن خلقى! بارالها، همان‌گونه که آفرینش را نیکو گردانیدی، اخلاقم را [نیز] نیکو گردان!

۴۰. این آموزگار درس‌هایی سودمند را به ما آموزش داده است!:

- (۱) هذا المعلم قد تعلّمنا دروساً مفيدة!
- (۲) هذه المدرّسة قد علّمتنا دروساً نافعة!
- (۳) هذه معلّمة تعلّمنا دروساً مفيدة!
- (۴) قد يعلّمنا هذا المدرّس لنا دروساً نافعة!

۴۱. «خير الأمور أوسطها!»: عین ما يناسب مفهوم العبارة:

- (۱) إنّما الأعمال بالخواتيم!
- (۲) طمع را سر بپر گر مرد مردی!
- (۳) اندازه نگه دار که اندازه نکوست!
- (۴) برآمدن هر کار را هنگامی باشد!

■ عین المناسب في الجواب للأسئلة التالية (۴۶-۴۲):

۴۲. عین الخطأ في ضبط حركات الحروف:

- (۱) لذلك يرشِدونهم دائماً إلى الصفات الطيبة!
- (۲) عَلَيْنَا أَنْ نَحَافِظَ عَلَى آدَاءِ الصَّلَاةِ فِي وَقْتِهَا!
- (۳) شَرُّ النَّاسِ مَنْ لَا يُعْتَقِدُ الْأَمَانَةَ!
- (۴) أَعْطَيْتَنِي بَعْدَ التَّخْفِيزِ مَثْنَيْنِ وَعِشْرِينَ أَلْفًا!

۴۳. عین الخطأ (عن التوضيحات):

- (۱) الحمار: حيوانٌ يَستخدَمُ لِلحَمْلِ وَالرُّكُوبِ، جَمَعُهُ «الحمير»!
- (۲) الجبّار: المُستَبِدُّ الَّذِي يَحْمِلُ رَأْيَهُ عَلَى الْآخَرِينَ!
- (۳) المَتَجَر: مَنْ يَقُومُ بِالتَّجَارَةِ وَالشَّرَاءِ وَالبَيْعِ!
- (۴) المَهَان: صفة لمن إحترق الأخرين!

۴۴. عین «أفعل» مؤنثه «فعلی»:

- (۱) إنّ اللّون الأحمر لون ليس مناسباً لك!
- (۲) أخبرنا عن الحادثة زميلي المجذ الممتاز!
- (۳) نجح ابني الأصغر في مسابقات كرة المنضدة العالمية!
- (۴) أحسن أخى إلى المحرومين و البؤساء في القرية!

۴۵. عین اسم المكان:

- (۱) كان ذاك المعبر بنى من أحجار مُحكمة!
- (۲) مرشد الإنسان في الأمور كلّها هو العقل!
- (۳) يجب أن نحصد المحاصيل قبل الخريف!
- (۴) مصابيح العلوم عند الذين يتعلّون حقاً!

۴۶. عین الخطأ في مفرد الكلمات:

- (۱) مطاعم ← مطعم
- (۲) مساجد ← مسجِد
- (۳) أرادل ← أرْدَل
- (۴) كِبَار ← كِبَر

■ ■ ■ اقرأ النص التالي بدقّة ثمّ أجب عن الاسئلة بما يناسب النصّ (٥٠-٤٧):

من الممكن أن نحسب الفقر مانعاً للتقدّم و لكن إذا نظرنا إلى حياة بعض الناجحين نرى أنّهم واجهوا الفقر و تغلبوا عليه إضافة إلى أن تعلّموا منه كثيراً من الدروس و طبعاً يجب أن نعلم أنّ الفقر لا يكون مباركاً في كلّ العمر كما يقول القول المعروف: «الفقر يجعلك حكيماً كما يجعلك حزينا!»

٤٧. عيّن الخطأ:

- (١) الفقر مدرسة يمكن لنا أن نتعلّم فيها أشياء هامّة!
- (٢) إن الفقر شيء يمنعك من النّمّو و التقدّم!
- (٣) على من يطلب النجاح مواجهة الفقر و عدم الخوف منه!
- (٤) يكمن أن نجد شخصاً ناجحاً جداً تذوّق طعم الفقر في حياته!

٤٨. «الفقر يجعلك حكيماً كما يجعلك حزينا!» عيّن الاستنباط الصحيح من العبارة:

- (١) للفقر وجهان؛ وجه نافع و وجه مضر!
- (٢) الفقر مبارك طوال العمر كلّه!
- (٣) الفقراء هم الحكماء لا غيرهم!
- (٤) الحزن دائم في قلوب الفقراء!

■ ■ ■ عيّن الخطأ في الإعراب و التحليل الصرفي:

٤٩. «واجهوا»:

- (١) فعل ماضٍ - متعدّد - له حرف زائد واحد / مفعوله «الفقر»
- (٢) مزيد ثلاثي (مصدر على وزن «تفاعل») - للغائبين / فعل و فاعل و الجملة فعلية
- (٣) مزيد ثلاثي - متعدّد - للجمع الغائب / فاعله ضمير الواو
- (٤) فعل ماضٍ - معلوم / مع فاعله جملة فعلية

٥٠. «المعروف»:

- (١) اسم - معرب - مذكّر / صفة
- (٢) مفرد مذكّر - على وزن «مفعول» / صفة و مرفوع بالتبعية لموصوفه المرفوع
- (٣) مفرد - معرب / صفة للموصوف
- (٤) مذكّر - على وزن «مفعول» - معرب / صفة و منصوب بالتبعية

تاريخ

مدت پاسخ گویی: ١٥ دقیقه

٥١. کدام گزینۀ عبارت زیر را کامل می کند؟

«از مهم ترین و مشهورترین تاریخ های عمومی می توان به اشاره کرد. هم چنین از معروف ترین آثار تاریخ محلی می توان به را نام برد.»

- (١) تاریخ بیهقی - عجائب المقدور فی نوائب تیمور
- (٢) تاریخ طبری - تاریخ بیهقی
- (٣) تاریخ طبری - تاریخ سیستان
- (٤) عجائب المقدور فی نوائب تیمور - تاریخ طبری

٥٢. از جمله معروف ترین سیاست نامه های بر جای مانده اثر کدام سیاست مدار ایرانی در مقام وزارت بوده است و ایشان متعلق به کدام عصر و دوران می باشد؟

- (١) خواجه نظام الملک توسی - غزنویان
- (٢) خواجه نظام الملک توسی - سلجوقیان
- (٣) یحیی برمکی - عباسیان
- (٤) یحیی برمکی - سامانیان

٥٣. اعتبارسنجی و بررسی اصالت خبر به چند گونه صورت می گیرد؟

- (١) سنجش اعتبار و نقد روایت کننده - مقایسه و تطبیق با سایر منابع و شواهد
- (٢) سنجش اعتبار و نقد روایت کننده - سنجش اعتبار و نقد اصل خبر و منابع تاریخی
- (٣) مطابقت اخبار با مستندات آثار تاریخی - اتفاق نظر جمعی از مورخان در مورد یک منبع یا خبر
- (٤) سنجش اعتبار و نقد اصل خبر و منابع تاریخی - مقایسه و تطبیق با سایر منابع و شواهد

٥٤. در کدام نوع از منابع تاریخی اطلاعات مفیدی از زندگانی اجتماعی مردم ایران ارائه می شود که در دیگر منابع کمتر دیده می شود و «ابن خردادبه» در کدام زمینه آثاری تألیف کرده است؟

- (١) سفرنامه - المسالک و الممالک
- (٢) تاریخ های عمومی - تک نگاری
- (٣) تاریخ های محلی - تاریخ های عمومی
- (٤) تک نگاری - تاریخ های محلی

۵۵. به ترتیب کدام گزینه پاسخ درست سوالات زیر می باشد؟
 الف) قصیده نامه اهل خراسان مربوط به کدام دوره تاریخی می باشد؟
 ب) تاریخ بیهقی از کدام نوع کتاب های تاریخی بوده و در کدام دوره نگاشته شده است؟
 ج) کدام یک از کتاب های تاریخی زیر مؤلفی ناشناخته دارد؟
 (۱) سلجوقی - تاریخ سلسله ای، غزنویان - تاریخ سیستان
 (۲) تیموریان - تاریخ محلی، غزنویان - تاریخ بخارا
 (۳) سلجوقی - تاریخ سلسله ای، سلجوقیان - تاریخ سیستان
 (۴) تیموریان - تاریخ محلی، سلجوقیان - تاریخ بخارا
۵۶. مهم ترین رسالت مورخان چیست؟ و کدام یک از مورخان زیر برای اعتبارسنجی خبر تاریخی، به مکان مورد نظر مسافرت می کرد و از نزدیک مکان رویدادها را مورد مطالعه قرار می داد؟
 (۱) فهم دقیق رویدادهای گذشته - مسعودی
 (۲) اعتبارسنجی اخبار و گزارش های تاریخی - بیهقی
 (۳) فهم دقیق رویدادهای گذشته - بیهقی
 (۴) اعتبارسنجی اخبار و گزارش های تاریخی - مسعودی
۵۷. مؤلفان تاریخ های عمومی، نگارش تاریخ جهان را از چه موضوعی آغاز می کردند و پس از آن تاریخ اساطیری ایران را از دوران چه کسی آغاز و با پایان چه سلسله ای ختم می کردند؟
 (۱) خلقت انسان - جمشید - هخامنشیان
 (۲) خلقت انسان - کیومرث - ساسانیان
 (۳) آفرینش عالم - کیومرث - ساسانیان
 (۴) آفرینش عالم - جمشید - هخامنشیان
۵۸. در نقد روایت کننده خبر، مورخان چه مسئله ای را مورد توجه قرار می دهند؟
 (۱) به کارگیری روش ها و فنون در دیگر علوم برای اعتبارسنجی خبر (۲) گرایش های فکری و مذهبی، سیاسی و جایگاه علمی راوی
 (۳) علایق و انگیزه های راوی را در بیان یک خبر (۴) فاصله زمانی و مکانی نقل کننده خبر یا اصل خبر
۵۹. به ترتیب قابوس نامه، معجم البلدان و ظفر نامه جزء کدام یک از منابع نوشتاری پژوهش تاریخ ایران در دوره اسلامی محسوب می شوند؟
 (۱) اندرزنامه - نوشته های جغرافیایی - تاریخ های منظوم
 (۲) سیاست نامه - سفرنامه - تک نگاری
 (۳) اندرزنامه - سفرنامه - تاریخ های منظوم
 (۴) سیاست نامه - نوشته های جغرافیایی - تک نگاری
۶۰. تمام موارد ذکر شده در کدام گزینه صحیح می باشد؟
 الف) مورخان وقتی با گزارش تاریخی روبرو می شوند، آن را در سه مرحله سنجش اعتبار روایت کننده، سنجش اعتبار گزارش ها و سنجش اعتبار شواهد و مدارک اعتبارسنجی می کنند.
 ب) از مهم ترین معیارهای سنجش اعتبار روایت کننده، مطابقت با عقل می باشد.
 ج) در سنجش اعتبار گزارش ها، روش مقایسه و تطبیق با سایر منابع و شواهد مطرح می شود.
 د) یکی از کارهای مورخان در نقد روایت کننده ها، تعیین فاصله زمانی و مکانی بین راوی و خبر است.
 ه) هم خوانی یا عدم هم خوانی یافته های علوم تجربی با داده های تاریخی می تواند روش مفیدی در تعیین اصالت و اعتبار گزارش های تاریخی باشد.
 (۱) الف، ب، ج (۲) ج، د، ه (۳) ب، د، ه (۴) الف، ج، ه

جغرافیا

مدت پاسخ گویی: ۱۰ دقیقه

۶۱. کدام گزینه ویژگی اصلی هر ناحیه است؟
 (۱) مطالعه شباهت ها و تفاوت ها و ویژگی های موجود در یک ناحیه
 (۲) وحدت و همگونی نسبی عناصر طبیعی و انسانی در آن
 (۳) تقسیم هر محیط جغرافیایی به واحدهای کوچک براساس معیارهایی
 (۴) برنامه ریزی برای شناخت بهتر و آسان تر مکان های مختلف و علمی کردن مطالعات در مورد موضوع آن
۶۲. مهم ترین معیارهای ناحیه بندی کدام است؟
 (۱) طبیعی - انسانی (۲) اقتصادی - فرهنگی (۳) طبیعی - اقتصادی (۴) انسانی - فرهنگی
۶۳. به ترتیب بیشترین قومیت ساکن در افغانستان کدام است و کدام آیین بیشترین پیروان را در هندوستان دارد؟
 (۱) پشتون - بودایی (۲) تاجیک - هندو (۳) پشتون - هندو (۴) تاجیک - بودایی
۶۴. کدام مورد در ناحیه بندی به هدف مطالعه و تحقیق جغرافی دان بستگی دارد؟
 (۱) انتخاب معیارها و ملاکها برای تعیین حدود یک ناحیه
 (۲) عوامل طبیعی و انسانی در یک ناحیه
 (۳) پیوستگی و هماهنگی میان اجزای یک پدیده
 (۴) طرز تفکر جغرافی دان و شیوه کار او در مورد ناحیه
۶۵. این که مردم نواحی گرم و خشک یا نواحی بسیار سرد برای کنترل محیط از روش های متفاوتی استفاده می کنند، با کدام گزینه مرتبط می باشد؟
 (۱) نواحی به فعالیت های انسان ها شکل می دهند.
 (۲) نواحی با یکدیگر رابطه و کنش متقابل دارند.
 (۳) نواحی تحت تأثیر تصمیم گیری های سیاسی حکومت ها هستند.
 (۴) انسان ها نواحی را به وجود می آورند.

۶۶. زیست بومها جزء هستند که به سبب و از بقیه نواحی متمایز می شوند.

- (۱) نواحی کشاورزی - پوشش گیاهی غنی - چمنزارهای وسیع
- (۲) نواحی طبیعی - پوشش گیاهی - زندگی جانوری خاص
- (۳) نواحی جنگلی - پوشش گیاهی غنی - بارندگی زیاد
- (۴) نواحی جغرافیایی خاص - شرایط آب و هوایی خاص - پوشش گیاهی غنی

۶۷. کدام یک از گزینه های زیر در مورد نواحی درست نیست؟

- (۱) انسان ها نواحی را به وجود می آورند.
- (۲) نواحی به فعالیت های انسان ها شکل می دهند.
- (۳) نواحی با یکدیگر کنش متقابل دارند.
- (۴) تصمیم گیری های سیاسی حکومت ها تحت تأثیر نواحی اند.

۶۸. به ترتیب کدام گزینه پاسخ درست سؤالات زیر می باشد؟

(الف) میزان وحدت و تجانس یک ناحیه را با چه وسیله ای نمایش می دهند؟

(ب) نواحی صنعتی اروپا بیشتر در کدام بخش های این قاره قرار دارند؟

- (۱) نقشه - شمال و غرب اروپا
- (۲) نقشه - مرکز و غرب اروپا
- (۳) نقشه - شمال و غرب اروپا
- (۴) نقشه - مرکز و غرب اروپا

۶۹. همه موارد زیر مربوط به این است که نواحی به فعالیت های انسان ها شکل می دهند، به جز

- (۱) شکل گیری منابع مصرفی در تهران
- (۲) استفاده از صفحه خورشیدی در اداره برق سمنان
- (۳) احداث تونل و پل قطار در ناحیه کوهستانی و برفگیر سوئیس
- (۴) به کارگیری ماشین بربروب مجهز به GPS جاده ای برای پاکسازی جاده های کانادا

۷۰. کنش متقابل و وابستگی نواحی در جهان امروز نسبت به گذشته افزایش یافته است یا کاهش؟ چرا؟

- (۱) کاهش یافته - زیرا انسان های ساکن در هر ناحیه به استقلال اقتصادی رسیده اند.
- (۲) کاهش یافته - زیرا مشکلات زندگی شهری روابط انسانی را کاهش داده است.
- (۳) افزایش یافته - زیرا نیازهای انسان ها افزایش یافته است.
- (۴) افزایش یافته - زیرا نواحی زیادتری شکل گرفته اند.

جامعه شناسی

مدت پاسخ گویی: ۱۰ دقیقه

۷۱. بنیادی ترین پرسش های بشر در کدام قسمت هر فرهنگ پاسخ داده می شوند و چگونه عمل می کنند؟

- (۱) عمیق ترین لایه های فرهنگی - به مثابه شالوده آن فرهنگ
- (۲) عمیق ترین لایه های فرهنگی - به مثابه موتور محرکه آن فرهنگ
- (۳) هنجارها و نمادهای خود - به مثابه موتور محرکه آن فرهنگ
- (۴) هنجارها و نمادهای خود - به مثابه شالوده آن فرهنگ

۷۲. پرسش ها و پاسخ های بنیادین عقاید اساسی یا تصاویر بنیادی هر فرهنگ از چه مفاهیمی ساخته می شود و لایه های عمیق فرهنگ بیشترین تأثیر را بر چه چیز می گذارند؟

- (۱) هستی شناسی - هویت جهان اجتماعی
- (۲) انسان و جهان - هستی شناسی
- (۳) انسان و جهان - هویت جهان اجتماعی
- (۴) هستی شناسی - معرفت شناسی

۷۳. محصول زندگی انسان چیست و چه چیزهایی به آن تعلق دارد؟

- (۱) جهان انسانی - ابعاد ذهنی، اخلاقی و روانی انسان ها
- (۲) جهان فرهنگی - نتایج فکر و اندیشه انسان ها
- (۳) جهان اجتماعی - آنچه از کار و فعالیت انسان به دست می آید.
- (۴) جهان انسانی - آنچه از اندیشه و عمل انسان برمی خیزد.

۷۴. کسانی که جهان تکوینی را محدود به طبیعت می کنند چه عملکردی دارند؟ این افراد جهان انسانی را چگونه تقسیم می کنند؟

- (۱) آن ها جهان انسانی را در مقابل طبیعت قرار می دهند - دو بخش تکوینی و فرهنگی
- (۲) آن ها جهان انسانی را در مقابل طبیعت قرار می دهند - دو بخش ذهنی و فرهنگی
- (۳) آن ها طبیعت را در مقابل جهان انسانی قرار می دهند - دو بخش ذهنی و فرهنگی
- (۴) آن ها طبیعت را در مقابل جهان انسانی قرار می دهند - دو بخش تکوینی و فرهنگی

۷۵. کدام یک از گزینه ها، دیدگاه قرآن کریم در رابطه با جهان تکوینی یا فرهنگی یا فردی نیست؟

- (۱) بر اساس دیدگاه قرآن کریم جهان تکوینی محدود به جهان طبیعی نیست و این دیدگاه برای فرهنگ جایگاه ویژه ای قائل است.
- (۲) بر اساس دیدگاه قرآن کریم ادراک و آگاهی منحصرأ برای انسان نمی باشد و فرد در قبال فرهنگ و جامعه مسئول است.
- (۳) جهان تکوینی براساس حکمت خداوند سبحان، با جوامع انسانی رفتاری حکیمانه دارد و قرآن کریم از زندگی و مرگ امت ها سخن می گوید.
- (۴) براساس دیدگاه قرآن کریم ذهن افراد و فرهنگ، هویتی طبیعی و مادی دارند و جهان فردی شخص، نادیده گرفته می شود.

۷۶. کدام گزینه جزء موارد ذکر شده در دیدگاه اول تعامل جهان‌های مختلف نمی‌باشد؟
- (۱) بر اساس این دیدگاه جهان تکوینی به جهان طبیعت محدود می‌شود.
 - (۲) جهان طبیعت مهم‌تر از جهان ذهنی و جهان فرهنگی است.
 - (۳) در این دیدگاه جهان ذهنی و فردی افراد تابع فرهنگ آنها است.
 - (۴) طرفداران این دیدگاه بین علوم طبیعی و علوم انسانی تفاوتی قائل نیستند.
۷۷. به ترتیب، صحیح یا غلط بودن گزاره‌های زیر در مورد دیدگاه دوم پیرامون جهان‌های سه‌گانه در کدام گزینه به درستی مشخص شده‌است؟
- (الف) جهان ذهنی افراد تابع فرهنگ آنها است.
 (ب) جهان فرهنگی ماده‌خامی است که جهان‌های فردی مختلف در آن دخل و تصرف می‌کنند.
 (ج) هر سه جهان در این دیدگاه مهم هستند، اما جهان فرهنگی دارای اهمیت بیشتری است.
 (د) بر مسئولیت فرد در قبال جامعه تأکید می‌کند.
- (۱) ص - غ - غ - غ (۲) ص - غ - ص - غ (۳) ص - غ - غ - ص (۴) غ - غ - ص - ص
۷۸. به ترتیب، عبارات‌های متناظر با فرهنگ‌های «حق - سرمایه‌داری - صهیونیسم - استکبار» در کدام گزینه به درستی ذکر شده‌است؟
- (الف) آرمان‌ها و ارزش‌های خود را متوجه نژاد خاصی می‌داند.
 (ب) دیگران را به ضعف و ناتوانی می‌کشاند.
 (ج) به خدمت گرفتن کشورهای پیرامون و حاشیه
 (د) عقاید، ارزش‌ها، هنجارها و رفتارهای آن مطابق نیازهای فطری باشد
- (۱) د - ج - الف - ب (۲) الف - ب - ج - د (۳) ج - د - ب - الف (۴) د - ج - ب - الف
۷۹. در کدام شرایط زیر فرهنگ‌هایی که عقاید و ارزش‌های آن‌ها مربوط به قوم یا منطقه‌ای خاص است، می‌توانند جهانی شوند؟
- (۱) در صورت هضم و جذب شدن در فرهنگ غنی‌تر
 - (۲) در صورتی که نگاه سلطه‌جویانه داشته باشند.
 - (۳) در هیچ شرایطی نمی‌توانند جهانی شوند.
 - (۴) در صورتی که ویژگی‌های فرهنگ جهانی را در خود احیا کنند.
۸۰. پاسخ صحیح و کامل هر یک از سوالات زیر در کدام گزینه آمده‌است؟
- (الف) گونه فرهنگی که عقاید و ارزش‌های آن در خدمت گروه و قوم خاصی نیست، در وهله نخست چه آرمانی را دنبال می‌کند؟
 (ب) فرهنگی که ارزش‌ها و عقایدش متعلق به قوم، منطقه یا گروه خاصی است، با عبور از مرزهای جغرافیایی، جهان را به چه مناطقی تقسیم می‌کند؟
 (ج) کدام دیدگاه در تعامل میان جهان‌ها مورد قبول اسلام است؟
- (۱) عدالت اجتماعی - توسعه‌یافته و توسعه‌نیافته - دیدگاهی که جهان فرهنگی را مهم‌تر از جهان ذهنی و تکوینی می‌داند.
 - (۲) عدالت اجتماعی - مرکز و پیرامون - دیدگاهی که جهان فرهنگی را مهم‌تر از جهان ذهنی و جهان تکوینی می‌داند.
 - (۳) سعادت - توسعه‌یافته و توسعه‌نیافته - دیدگاهی که جهان فرهنگی، جهان ذهنی و جهان تکوینی را مهم و در تعامل با یکدیگر می‌داند.
 - (۴) سعادت - مرکز و پیرامون - دیدگاهی که جهان فرهنگی، جهان ذهنی و جهان تکوینی را مهم و در تعامل با یکدیگر می‌داند.

فلسفه

مدت پاسخ‌گویی: ۱۰ دقیقه

۸۱. هر سؤالی که برای ما پیش می‌آید، گویای چیست؟
- (۱) اینکه بدون تفکر کاری از انسان ساخته نیست.
 - (۲) نشانه اندیشه‌ورزی و رسیدن به پاسخ است.
 - (۳) این‌که چیزی را نمی‌دانیم و به دنبال دانستن آن هستیم.
 - (۴) نشانه توجه انسان به سؤالات فلسفی و یافتن پاسخ بنیادی برای آن می‌باشد.
۸۲. کدام عبارت را درباره شخصی که در حال تمرین تفکر فلسفی است، می‌توان صحیح دانست؟
- (۱) حتماً از مرحله تفکر غیرفلسفی عبور کرده است.
 - (۲) برای رسیدن به مراتب برتر تفکر، باید یک فیلسوف بود.
 - (۳) به خاطر بهره گرفتن از دانش فلسفی به تفکر فلسفی رسیده است.
 - (۴) پرداختن به تفکرات فلسفی انسان را از تفکرات غیرفلسفی بی‌نیاز خواهد کرد.
۸۳. با کدام شیوه نمی‌توان به حل مسائل فلسفی پرداخت؟
- (۱) تفکر و تعقل (۲) بهره‌گیری از تجربه (۳) عملیات استدلالی (۴) تجزیه و تحلیل
۸۴. کدام یک از عبارات‌های زیر از ویژگی‌های سوفیست‌ها می‌باشد؟
- (۱) دغدغه سوفیست‌ها اغلب بیان واقعیت و دفاع از حقیقت بود.
 - (۲) سوفیست‌ها خود را فیلسوف‌ها یا همان فیلسوف می‌دانستند.
 - (۳) به اعتقاد سوفیست‌ها حقیقت همان است که هرکسی آن را بفهمد.
 - (۴) سوفیست‌ها در استدلال‌های خود بیشتر از قیاس برهانی استفاده می‌کردند.

۸۵. بخش اصلی فلسفه

- (۱) همان بخش اصلی و ریشه‌های فلسفه است که به دو بخش فرعی تقسیم می‌شود.
- (۲) همان بخشی است که در حکم ارتباط‌دهنده به علوم مختلف می‌باشد.
- (۳) بخشی ریشه‌ای است که به دو بخش تقسیم می‌شود.
- (۴) بخشی است که به توانایی انسان در شناخت هستی می‌پردازد.

۸۶. عبارت به کار رفته در کدام گزینه را می‌توان صحیح دانست؟

- (۱) در پاسخ به پرسش «آیا در برخی از شرایط می‌توان به دیگران دروغ گفت؟» نمی‌توان به سراغ دانش فلسفه رفت؛ زیرا با پرسش فلسفی مواجه نیستیم.
- (۲) از همان آغاز روزهای حیات بشر، پرسش‌های بنیادین و فلسفی برای انسان اهمیت خاصی دارد.
- (۳) با وجود فلسفه می‌توان به امور خود سامان داد، در غیر این صورت کاری از انسان ساخته نیست.
- (۴) با تفکر در اندوخته‌های فکری و فلسفی خویش می‌توان با مسائل فلسفی مواجه شد.

۸۷. تفاوت اصلی فلسفه با سایر علوم از جهت است. فلسفه دربارهٔ بحث

- (۱) موضوع - یک موجود خاص - نمی‌کند
- (۲) روش - یک موجود خاص - می‌کند
- (۳) موضوع - یک موجود عام - نمی‌کند
- (۴) روش - یک موجود عام - می‌کند

۸۸. با توجه به درخت فلسفه، عبارت به کار رفته در کدام گزینه صحیح است؟

- (۱) وجودشناسی همواره مقدم بر معرفت‌شناسی است.
- (۲) شاخه‌های دانش فلسفه، به فلسفه‌های مضافی گفته می‌شود که دانش و موضوع خاصی را به فلسفه افزوده‌اند.
- (۳) دانش‌ها و علوم خاص سبب شکل‌گیری شاخه‌های فلسفه از ریشهٔ فلسفه هستند.
- (۴) فلسفه‌های مضاف اصول و قواعد اساسی هستی‌شناسی را به محدوده‌های مخصوص منتقل می‌کنند.

۸۹. دلیل احتمالی سقراط برای اینکه او را به سوفیست ننامند، چیست و سقراط خود را چه نامید؟

- (۱) به دلیل تواضع و فروتنی - فیلسوفیا
- (۲) به دلیل اخلاق متعالی او - فیلسوف
- (۳) به خاطر هم‌ردیف نشدن با سوفیست‌ها - فیلسوفوس
- (۴) به خاطر بدنامی سوفیست‌ها - فیلسوفیا

۹۰. کدام گزاره بنیادی‌تر است؟

- (۱) اساس حکومت و سیاست را قدرت تشکیل می‌دهد.
- (۲) تاریخ انسان از قانون‌مندی خاصی پیروی می‌کند.
- (۳) موجودات جهان به دو دستهٔ زوال‌پذیر و زوال‌ناپذیر تقسیم می‌شوند.
- (۴) زندگی را با امید به آینده بنا کن، چون جهان طراحی دقیق دارد.

روانشناسی

مدت پاسخ‌گویی: ۱۰ دقیقه

۹۱. براساس سلسله بیانات علمی مجموعه‌ای از قوانین علمی بیانگر کدام گزارهٔ علمی می‌باشد و کدام گزاره یا تبیین علمی جمله‌ای خبری است که به صورت خردمندانه در پاسخ به سؤال طرح می‌شود؟

- (۱) فرضیه - قانون علمی
- (۲) فرضیه - نظریه
- (۳) نظریه - فرضیه
- (۴) نظریه - قانون علمی

۹۲. کدام مفهوم به دلیل عدم مشاهده مستقیم بسیاری از رفتارها در تعریف روانشناسی لحاظ شده است و این مفهوم در تعریف روانشناسی تأکید بر چه چیزی دارد؟

- (۱) فرایند ذهنی - کنش‌های انسانی
- (۲) فرایند ذهنی - شناخت
- (۳) تعریف عملیاتی - کنش‌های انسانی
- (۴) تعریف عملیاتی - شناخت

۹۳. پاسخ درست هریک از موارد زیر در کدام گزینه آمده است؟

(الف) کدام اصطلاح به معنای دریافت و فهم بیشتر است؟

(ج) عالی‌ترین سطح شناخت چیست؟

- (۱) پردازش - تفکر - حل مسئله
- (۲) شناخت - تفکر - حل مسئله
- (۳) شناخت - تفکر - حل مسئله
- (۴) پردازش - تفکر - تصمیم‌گیری

۹۴. به ترتیب صحیح و غلط بودن هر یک از موارد زیر در کدام گزینه به درستی آمده است؟

(الف) براساس حدیث پیامبر (ﷺ) در هفت سال اول کودک باید آزاد باشد تا بازی کند و بدون توقع اطاعت از او رفتار شود.

(ب) عمر انسان به چهار دورهٔ قبل از تولد، کودکی، نوجوانی و بزرگسالی تقسیم می‌شود.

(ج) یادگیری یکی از مهم‌ترین عوامل محیطی است که بر روی تغییرات زیستی تأثیر به‌سزایی دارد.

(د) فقط دوقلوهای همسان بسیار شبیه یکدیگر می‌باشند و باید هم‌جنس یکدیگر باشند.

- (۱) غ - ص - ص - غ
- (۲) ص - ص - غ - غ
- (۳) غ - غ - ص - ص
- (۴) ص - غ - غ - ص

۹۵. چند مورد از ابیات زیر به عامل محیطی اشاره دارد؟

- (الف) گر که بینی ناکسان بالا نشینند عیب نیست
 (ب) با بدان کم نشین که بد مانی
 (ج) اصل بد نیکو نگردد چون که بنیادش بد است
 (د) زینهار از قرین بد زینهار
- (۱) دو (۲) یک (۳) صفر (۴) سه

۹۶. براساس اهداف چهارگانه علوم تجربی به خصوص علم روانشناسی، در کدام هدف به دنبال بیان چرایی و در کدام هدف به دنبال کشف چستی هستیم، بر این اساس اولین هدف چیست؟

- (۱) توصیف - تبیین - توصیف (۲) تبیین - توصیف - تبیین (۳) تبیین - توصیف - توصیف (۴) توصیف - تبیین - تبیین

۹۷. کدام گزینه به ترتیب پاسخ صحیح هر یک از سوالات زیر است؟

- (الف) فرضیه‌ها در صورت پذیرفته شدن در شرایط مختلف آزمایشی به چه تبدیل می‌شوند؟
 (ب) برای پذیرش پاسخ‌های اولیه ارائه شده به مسئله‌های علمی و تأیید یک فرضیه، باید چه کرد؟
- (۱) اصل - باید آن پاسخ‌ها را براساس مشاهدات تجربی، بیازماییم و نتیجه را با یافته‌های مقبول در علم تجربی، مطابقت دهیم در صورت مطابقت پاسخ ارائه شده پذیرفته می‌شود.
 (۲) نظریه - باید آن پاسخ‌ها را براساس مشاهدات تجربی، بیازماییم و نتیجه را با یافته‌های مقبول در علم تجربی، مطابقت دهیم در صورت مطابقت پاسخ ارائه شده پذیرفته می‌شود.
 (۳) اصل - باید آن پاسخ‌ها را براساس مشاهدات تجربی، بیازماییم در صورت درست و واقعی بودن آن، پاسخ ارائه شده پذیرفته می‌شود.
 (۴) نظریه - باید آن پاسخ‌ها را براساس مشاهدات تجربی، بیازماییم در صورت درست و واقعی بودن آن، پاسخ ارائه شده پذیرفته می‌شود.

۹۸. صحیح یا غلط بودن هر یک از عبارات داده شده در کدام گزینه به درستی مشخص شده است؟

- (الف) روانشناسی رشد، شاخه‌ای از علم روانشناسی است که تلاش می‌کند تا تغییراتی را که در طول زندگی (از زمان کودکی تا زمان مرگ)، در آدمی رخ می‌دهد را مطالعه کند.
 (ب) برخی کودکان ۱ تا ۴ ساله را که تازه راه می‌افتند، نوپا می‌نامند و این کودکان در دوره کودکی اول قرار دارند.
 (ج) به ترتیب سید و عبد بودن مربوط به هفت سال اول و دوم زندگی کودک است.
 (د) رعایت حقوق دیگران مربوط به جنبه اجتماعی رشد انسان می‌شود.

- (۱) غ - ص - ص - غ (۲) ص - غ - غ - ص (۳) غ - غ - ص - غ (۴) ص - ص - غ - ص

۹۹. کدام گزینه به ترتیب پاسخ صحیح هر یک از سوالات زیر است؟

- (الف) پدر زهرا قصد دارد برای او یک تبلت بخرد، او از فروشنده در رابطه با نوع پردازنده و سیستم عامل تبلت می‌پرسد درحالی که زهرا اصرار دارد تبلتی که رنگ صورتی دارد خریداری شود. نوع پردازش زهرا کدام است؟
 (ب) کدام یک از گزینه‌ها تعریف عملیاتی از واژه «افسردگی» است؟

- (۱) ادراکی - حالتی خلقی شامل بی‌حوصلگی و گریز از فعالیت یا بی‌علاقگی و بی‌میلی
 (۲) ادراکی - نمره به دست آمده بر اساس آزمون
 (۳) مفهومی - ارزیابی کیفی بر اساس نمودار شیوع افسردگی
 (۴) مفهومی - داشتن حداقل ۳ علامت از ۹ علامت بارز افسردگی

۱۰۰. هر دو مورد کدام گزینه صحیح است؟

- (الف) به فرایند انتخاب یک یا چند محرک احساس شده ادراک می‌گویند.
 (ب) متخصصان به فرایندهایی همچون احساس، توجه و ادراک، «شناخت پایه» می‌گویند.
 (ج) اگرچه ممکن است بسیاری از انسانها با روش‌هایی منحصر به فرد، مسائلی را حل کنند، اما اگر پاسخ آنها به وسیله دیگران قابل تکرار نباشد، در مجموعه روش علمی قرار نمی‌گیرد.
 (د) فرایندهای ذهنی اموری هستند که دارای آثار و کارکردهایی هستند که به شکل مستقیم قابل مشاهده نیستند.
 (ه) هر نظریه علمی که براساس مشاهده و تجربه شکل گرفته است، خود بر نظریات و مبانی غیرتجربی تکیه داشته با تغییر در آنها، فرضیات و نظریات مطرح شده در علم تجربی نیز تغییر خواهد کرد.

- (۱) ب - ه (۲) الف - د (۳) ج - د (۴) ج - ه

مرکز سنجش آموزش مدارس برتر

یازدهم
انسانی

آزمون شماره ۱
۶ آبان ۱۴۰۱

پاسخنامه علوم انسانی

ردیف	نام درس	سرگروه	گروه طراحی و بازنگری (به ترتیب حروف الفبا)	ویراستار
۱	ریاضی و آمار (۲)	نسیم اکبری	فرشاد ابوالقاسمی - محمد مهدی میلانی	نگین رستمی کیا - زهرا پروین پرستو رهاب - محمد کاووسی سمانه ریحانی - ستاره نوبخت
۲	علوم و فنون ادبی (۲)	مرتضی کلاشلو	فاطمه اصل سلیمانی - حسن عادلخانی	
۳	عربی، زبان قرآن (۲)	کاظم غلامی	بهروز حیدربکی	
۴	تاریخ (۲)	مهرداد امجدیان - مریم پورنعمت - معین الدین تقی زاده سهیلا سادات رضوی - مانده سادات شاهمرادی روشنک عزتی - مهدی کاردان - حمید نظری		
۵	جغرافیا (۲)			
۶	جامعه‌شناسی (۲)			
۷	فلسفه (۱)			
۸	روانشناسی			

گروه تایپ و ویراستاری (به ترتیب حروف الفبا)

زهرا احدی - رقیه اسدیان - امیر علی الماسی - مبینا بهرامی - زهرا پروین - معین الدین تقی زاده - مهرداد شمسی

برای اطلاع از اخبار مرکز سنجش آموزش مدارس برتر، به کانال تلگرام @taraaznet مراجعه نمایید.

ریاضی و آمار

گزینه ۴ صحیح است.

گزاره یک جمله خبری است که در حال حاضر یا آینده دقیقاً یکی از دو ارزش درست یا نادرست را به آن نسبت می‌دهیم.
گزینه‌های ۱ و ۳: جمله خبری نمی‌باشند و گزینه ۲ دارای ارزش متفاوت در افراد است پس گزاره نمی‌باشند ولی گزینه ۴ (عدد $\sqrt{3}$ گویا است) یک جمله خبری است که دارای ارزشی نادرست می‌باشد.
(ریاضی و آمار یازدهم، صفحه ۲)

گزینه ۲ صحیح است.

اگر یک گزاره مرکب از n گزاره ساده تشکیل شود تعداد حالت‌های جدول ارزشی 2^n می‌باشد.
در این مورد دو گزاره ساده (p و q) وجود دارد پس جدول ارزشی 2^2 حالت دارد (یعنی ۴ حالت دارد)
(ریاضی و آمار یازدهم، صفحه ۳)

گزینه ۴ صحیح است.

اگر $q \Leftrightarrow p$ درست باشد حتماً q و p هم‌ارزش هستند و چون q نادرست است پس p نیز نادرست است. حال به بررسی گزینه‌ها می‌پردازیم.
درست \equiv نادرست $\equiv \sim p$: گزینه ۱
درست \equiv درست $\equiv \sim p \vee q$: گزینه ۲
درست \equiv نادرست \Rightarrow نادرست $\equiv p \Rightarrow q$: گزینه ۳
نادرست \equiv نادرست $\equiv p \wedge q$: گزینه ۴
(ریاضی و آمار یازدهم، صفحه‌های ۷ تا ۱۰)

گزینه ۲ صحیح است.

روش اول: جدول ارزشی را برای گزاره اصلی و گزینه تشکیل می‌دهیم.

p	q	$\sim p$	$p \wedge \sim p$	$(p \wedge \sim p) \Rightarrow q$
د	د	ن	ن	د
د	ن	ن	ن	د
ن	د	د	ن	د
ن	ن	د	ن	د

با توجه به جدول ارزشی، گزاره مرکب $(p \wedge \sim p) \Rightarrow q$ همواره درست است. پس گزینه ۲ یعنی (T همواره درست) می‌باشد.
روش دوم: می‌دانیم با $p \wedge \sim p$ همواره نادرست است پس گزاره شرطی $(p \wedge \sim p) \Rightarrow q$ به انتفای مقدم درست می‌باشد.
(ریاضی و آمار یازدهم، صفحه ۷)

گزینه ۱ صحیح است.

می‌دانیم p درست و q نادرست است برای Γ دو حالت داریم
درست است \equiv د \wedge ن \wedge ن $\Rightarrow (\sim p \Rightarrow q) \wedge \Gamma \Rightarrow$ درست باشد (۱)
نادرست است \equiv ن \wedge ن \wedge ن $\Rightarrow (\sim p \Rightarrow q) \wedge \Gamma \Rightarrow$ نادرست (۲)
پس ارزش کل گزاره با Γ برابر است.
(ریاضی و آمار یازدهم، صفحه ۹)

گزینه ۲ صحیح است.

وقتی ارزش گزاره $\Gamma \Rightarrow (p \wedge q)$ نادرست باشد، پس $(p \wedge q)$ درست و Γ نادرست است که در نتیجه گزاره‌ای درست و q درست و Γ نادرست خواهد بود. بنابراین:
$$\sim(p \vee q) \wedge (\sim \Gamma \Rightarrow p) \equiv \sim \Gamma \wedge \Gamma \equiv F \wedge T \equiv F$$

(ریاضی و آمار یازدهم، صفحه ۱۱)

گزینه ۳ صحیح است.

$$(الف) \frac{(p \Rightarrow \sim p) \vee (\sim p \Rightarrow p)}{\sim p \vee \sim p} \equiv \frac{(\sim p \vee \sim p) \vee (p \vee p)}{\sim p \vee p} \equiv T$$

$$(ب) \frac{(p \vee \sim p)}{T} \Rightarrow \frac{(p \wedge \sim p)}{F} \equiv F$$

$$(ج) \frac{(p \wedge \sim p)}{F} \Rightarrow \frac{(p \vee \sim p)}{T} \equiv T$$

(ریاضی و آمار یازدهم، صفحه ۹)

گزینه ۲ صحیح است.

اگر ارزش گزاره $p \Rightarrow q$ نادرست باشد، پس p درست و q نادرست است. از طرفی چون $r \Rightarrow q$ درست است و q نادرست، پس r حتماً نادرست است، بنابراین:

$$\frac{p \wedge q}{T \quad F} \equiv F \quad \frac{q \vee r}{F \quad F} \equiv F \quad \frac{r \Rightarrow p}{F \quad T} \equiv T$$

(ریاضی و آمار یازدهم، صفحه‌های ۷ و ۹)

گزینه ۱ صحیح است.

هر سه مورد را بررسی می‌کنیم:
(الف) نقیض عبارت $a > b$ می‌شود $a \leq b$ (پس این مورد اشتباه است).
(ب) ۲۱ عدد اول نیست و میانه داده‌های ذکر شده عدد ۷ است، پس هر دو گزاره نادرست هستند و هم‌ارزش هستند (این مورد صحیح است)
(ج) $2 - \sqrt{3}$ عددی مثبت است و ارزش این گزاره درست است. بنابراین نقیض این گزاره ارزشی نادرست دارد. (این مورد نیز صحیح است)
(ریاضی و آمار یازدهم، صفحه‌های ۳ و ۴)

گزینه ۲ صحیح است.

بررسی سایر گزینه‌ها:
(۱) ۶۳ عددی مرکب است و عدد ۲ یک عدد اول زوج است.
(۳) ۹ عددی فرد است و مرکب.
(۴) قرآن ۱۱۴ سوره دارد و افلاطون نویسنده ارغنون نیست.
(ریاضی و آمار یازدهم، صفحه ۵)

گزینه ۳ صحیح است.

عکس نقیض گزاره $p \Rightarrow q$ به صورت $\sim p \Rightarrow \sim q$ است.
(ریاضی و آمار یازدهم، صفحه ۱۰)

گزینه ۳ صحیح است.

اگر a زوج باشد، $a+1$ فرد خواهد بود. این گزاره به صورت $p \Rightarrow q$ است که نقیض آن برابر است با:

$$\sim(p \Rightarrow q) \equiv \sim(\sim p \vee q) \stackrel{\text{دمورگان}}{\equiv} p \wedge \sim q$$

پس نقیض گزاره فوق به صورت p و نقیض q بیان می‌شود، یعنی « a زوج است و $a+1$ فرد نیست».

(ریاضی و آمار یازدهم، صفحه ۱۱)

گزینه ۴ صحیح است.

به جدول زیر توجه کنید:

p	q	$p \wedge q$	$p \vee q$	$(p \wedge q) \Rightarrow q$	$(p \vee q) \Rightarrow q$	$p \Rightarrow q$	$(p \Rightarrow q) \vee q$	$(p \Rightarrow q) \wedge p$
T	T	T	T	T	T	T	T	T
T	F	F	T	T	F	F	F	F
F	T	F	T	T	T	T	T	F
F	F	F	F	T	T	T	T	F

(ریاضی و آمار یازدهم، صفحه ۱۱)

۱۴. گزینه ۱ صحیح است.
بررسی تمام موارد:
الف) براساس قانون دمورگان صحیح است.
ب) براساس قانون دمورگان صحیح است.
ج) می‌دانیم $p \wedge (p \vee q) \equiv p$ پس این هم‌ارزی نیز صحیح است.
د)
۱۵. گزینه ۳ صحیح است.
 $\sim T$ و S هر دو نادرست هستند. پس T درست است:
 $(S \wedge T) \vee q \equiv F \vee q \equiv q$
پس نقیض این گزاره هم‌ارز با $\sim q$ است.
(ریاضی و آمار یازدهم، صفحه ۶ و ۹)
۱۶. علوم و فنون ادبی
گزینه ۴ صحیح است.
دوره حکومت تیموریان از نیمه دوم قرن هشتم تا اوایل قرن دهم بود.
(علوم و فنون یازدهم، صفحه ۱۸)
۱۷. گزینه ۳ صحیح است.
فقط مورد (د) نادرست است. سعدی شاعر قرن هفتم است. در این عبارت باید به جای سعدی، خواجه ذکر می‌شد.
(علوم و فنون یازدهم، صفحه ۱۶)
۱۸. گزینه ۱ صحیح است
جامع التواریخ: خواجه رشیدالدین فضل‌الله / جمشید و خورشید: سلمان ساوجی / اخلاق الاشراف: عبید زاکانی / عشاق‌نامه: فخرالدین عراقی
(علوم و فنون یازدهم، صفحه‌های ۱۴ تا ۱۸)
۱۹. گزینه ۳ صحیح است.
بیت گزینه ۳ از کمال‌الدین اسماعیل، مداح جلال‌الدین خوارزمشاه است.
(علوم و فنون یازدهم، صفحه ۱۳)
۲۰. گزینه ۲ صحیح است.
(علوم و فنون یازدهم، صفحه ۱۶)
۲۱. گزینه ۳ صحیح است.
موضوع کتاب مرصادالعباد: سلوک دین و تربیت نفس انسانی
(علوم و فنون یازدهم، صفحه ۱۵)
۲۲. گزینه ۴ صحیح است.
گزینه ۴ از موضوعات ادبیات دوره بیداری است.
(علوم و فنون یازدهم، صفحه ۱۳)
۲۳. گزینه ۱ صحیح است.
(علوم و فنون یازدهم، صفحه‌های ۱۵ تا ۱۸)
۲۴. گزینه ۱ صحیح است.
وزن بیت ۱: مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن
وزن بیت ۲: مفاعیلن مفاعیلن فعولن
وزن بیت ۳: مفعول مفاعیلن مفعول مفاعیلن
وزن بیت ۴: مستفعل - مستفعل - مستفعل - مستفعل (فعولن)
(علوم و فنون یازدهم، صفحه ۲۰)
۲۵. گزینه ۲ صحیح است.
وزن بیت: فعلاتن فعلاتن فعلاتن فعلاتن
(--UU--UU--UU--UU)
(علوم و فنون یازدهم، صفحه ۲۱)
۲۶. گزینه ۴ صحیح است.
وزن ابیات گزینه‌های ۱، ۲ و ۳: مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن
وزن بیت گزینه ۴: مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن
(علوم و فنون یازدهم، صفحه‌های ۲۰ تا ۲۲)
۲۷. گزینه ۳ صحیح است.
الف) فعلاتن مفاعیلن فعولن
ب و د) فعلاتن فعلاتن فاعلن
ج) فعلاتن فعلاتن فعلاتن فع لن
(علوم و فنون یازدهم، صفحه‌های ۲۰ تا ۲۲)
۲۸. گزینه ۱ صحیح است.
وزن بیت سؤال و بیت گزینه ۱: فعولن فعولن فعولن فعل
گزینه ۲: مفاعیلن مفاعیلن فعولن
گزینه ۳: مفتعلن فاعلاتن مفتعلن فع
گزینه ۴: فعولن فعولن فعولن فعولن
(علوم و فنون یازدهم، صفحه‌های ۲۰ تا ۲۲)
۲۹. گزینه ۲ صحیح است.
وزن بیت: فعلاتن فعلاتن فعلاتن فاعلن
(علوم و فنون یازدهم، صفحه‌های ۲۰ تا ۲۲)
۳۰. گزینه ۱ صحیح است.
گزینه ۲: حی رت عا / رف ن گر دد / ما ن ع را / ه و صال
گزینه ۳: م ن ا / مرغ / س خند دا نم / ک در خاکم / ا ر ود صورت
گزینه ۴: آ تش ز دی / در عو د ما / نظ ظا ر کن / در دو د ما
(علوم و فنون یازدهم، صفحه‌های ۲۰ تا ۲۲)
۳۱. گزینه ۳ صحیح است.
وین گوی سعادت است و دولت: --U-U-UU--
دولت: --
(علوم و فنون یازدهم، صفحه ۲۰)
۳۲. گزینه ۴ صحیح است.
مفهوم مشترک بیت سؤال و گزینه ۴: در بند عشق بودن برای عاشق حقیقی مطلوب است.
گزینه ۱: عاشق حقیقی پروای جهان ندارد.
گزینه ۲: اشاره به جود و بخشش ممدوح دارد.
گزینه ۳: دنیا و مادیات موجب اسارت انسان است.
(علوم و فنون یازدهم، صفحه ۲۳)
۳۳. گزینه ۱ صحیح است.
مفهوم بیت ۱: تحمل درد، وقتی که درمان میسر نیست.
مفهوم مشترک ابیات ۲، ۳ و ۴: معشوق، هم درد و هم درمان درد عاشق است.
(علوم و فنون یازدهم، صفحه ۲۴)
۳۴. گزینه ۲ صحیح است.
مفهوم مشترک ابیات الف و د: مفاخره و مباحثات شاعران به طبع شعر خود
بیت ب: نگویش مدیحه‌سرایی
بیت ج: گلایه از مخاطبان شعر
گزینه ۳ صحیح است.
مفهوم مشترک ابیات ۱، ۲ و ۴: فقر موجب جاودانگی و تعالی است.
مفهوم بیت ۳: فقیر، قانع است و حریص هیچ‌گاه قانع نمی‌شود.

عربی، زبان قرآن

۳۶. گزینه ۱ صحیح است.

ترجمه کلمات مهم:
«بَنَى»: پسر کم / «أَقِمَ»: اقامه کن، برپادار / «وَأَمْرٌ»: و دستور بده / «المعروف»: کار خوب / «أَيُّهُ»: نهی کن
بررسی خطاهای سایر گزینه‌ها:
(۲) کارهای خوب (ص: کار خوب؛ «المعروف» مفرد است.)، دعوت کن (ص: دستور بده)، کارهای زشت (ص: کار زشت؛ «المنکر» مفرد است.)
(۳) بخوان (ص: اقامه کن)، دعوت کن (مانند «۲»)، انجام نده (ص: نهی کن)
(۴) پسر کم (ص: پسر کم)، کارهای زشت (مانند «۲»)، دور شو (مانند «۳»)
(عربی یازدهم، صفحه ۲)

۳۷. گزینه ۴ صحیح است.

ترجمه کلمات مهم:
«لِيَهْتَدِي»: تا راهنمایی شوند / «كَلَّ الشَّبَابُ»: همه جوانان
بررسی خطاهای سایر گزینه‌ها:
(۱) نمونه پرورشی (ص: آن یک نمونه پرورشی است)، راهنمایی می‌شود (تا راهنمایی شوند)، هر جوانی (همه جوانان)
(۲) برای هدایت (یهتدی فعل است نه اسم)
(۳) هر جوانی (مانند «۱»)، راهنمایی می‌نماید (ص: راهنمایی شوند؛ «یهتدی» لازم است.)
(عربی یازدهم، صفحه ۲)

۳۸. گزینه ۴ صحیح است.

ترجمه کلمات: «أَهَمُّ أَعْمَالٍ»: مهم‌ترین اعمالی که، «أَمْرُنَا»: امر شده‌ایم، «قدرة الخالق العظيمة»: قدرت عظیم آفریدگار
بررسی سایر گزینه‌ها:
(۱) دستور می‌دهیم (دستور داده شده‌ایم؛ «أَمْرُنَا» ماضی مجهول است.)، قدرت خالق بزرگ (قدرت عظیم خالق؛ العظيمة» چون مؤنث است، صفت «قدرة» محسوب می‌شود.)
(۲) کارهای مهم‌تری (مهم‌ترین کارهایی که؛ اسم تفضیل مضاف شده و به کمک «ترین» ترجمه می‌شود.)
(۳) اعمال بااهمیتی (مانند «۲»)، امر کرده‌ایم. (مانند «۱»)، زیاد (العظيمة: بزرگ)
(عربی یازدهم، صفحه‌های ۶ و ۷)

۳۹. گزینه ۱ صحیح است.

«أَرَادَ: خواست» ماضی ساده و «كَانَ سَبَّ: دشنام داده بود» معادل ماضی بعید است.
(عربی یازدهم، صفحه‌های ۵، ۷، ۱۱ و ۱۲)

۴۰. گزینه ۲ صحیح است.

بررسی خطاهای سایر گزینه‌ها:
(۱) تَعَلَّمَ (ص: عَلَّمَ؛ «تَعَلَّمَ: یاد گرفت») دروس المفيدة (ص: دروساً مفیدة)
(۳) معلّمة (ص: المعلّمة)، تَعَلَّمَ (قد علّمت؛ آموزش داده است معادل ماضی نقلی است.)
(۴) قد يُعَلِّم (مانند «۳») ص: قد عَلَّمَ، «لنا» اضافی است.
(عربی یازدهم، صفحه ۱۳)

۴۱. گزینه ۳ صحیح است.

ترجمه عبارت سؤال: «بهترین کارها، میانه‌ترین آنها است.»
بررسی گزینه‌ها:
(۱) کارها به انتهای آن‌هاست. (یعنی پایان کارها اهمیت دارد.)
(۲) دوری از حرص و آز را بیان کرده است.
(۳) مفهومی که در عبارت سؤال آمده را بیان کرده است.
(۴) به این موضوع اشاره دارد که هر کاری زمان مخصوص خودش را دارد.
(عربی یازدهم، صفحه ۷)

۴۲. گزینه ۴ صحیح است.

«مئتين»: عدد ۲۰۰، مثل مثناها آخرش همیشه کسره دارد ← «مئتين» / «عشرين»: جزو اعداد عقود است و همیشه باید آخرش فتنه داشته باشد ← «عشرين»
(عربی یازدهم، صفحه‌های ۲، ۴، ۷ و ۱۰)

۴۳. گزینه ۳ صحیح است.

(۱) خر: حیوانی است که برای باربری و سواری به کار گرفته می‌شود و جمع آن «الحمير: خران» است.
(۲) ستمکار زورمند: زورگویی که نظر خود را به دیگران تحمیل می‌کند.
(۳) مغازه: کسی که اقدام به تجارت و خرید و فروش می‌کند. (تعریف مربوط به «التاجر: بازرگان» است.)
(۴) خوار: ویژگی است برای کسی که دیگران او را تحقیر کرده‌اند.
(عربی یازدهم، صفحه‌های ۱۰ و ۱۱)

۴۴. گزینه ۳ صحیح است.

بررسی گزینه‌ها:
(۱) «الأخمر: قرمز» رنگ است و مؤنثش بر وزن «فَعْلَاء» می‌آید ← الخمرَاء
(۲) «أخبر: خبردار کرد» فعل للغائب ماضی از باب «إفعال» و مؤنثش «أخبرت» است.
(۳) «الأصغر: کوچک‌تر» اسم تفضیل و مؤنثش «الصغرى» است.
(۴) «أحسن» فعل للغائب ماضی از باب «إفعال» و مؤنثش «أحسنّت» است.
(عربی یازدهم، صفحه ۶)

۴۵. گزینه ۱ صحیح است.

بررسی گزینه‌ها:
(۱) «المُعَبَّر: معبر، محل عبور» اسم مکان است.
(۲) «مُرْتَبِد: راهنما» اسم مکان نیست.
(۳) «المَحْصِيل: جمع «المَحْصُول: محصول» اسم مکان نیست.
(۴) مَصَابِيح: جمع «مَصْبَاح: چراغ» اسم مکان نیست.
(عربی یازدهم، صفحه ۹)

۴۶. گزینه ۴ صحیح است.

كِبَارٌ — مفرد ← كَبِيرٌ: بزرگ (أكْبَرُ — مفرد ← أكْبَرُ: بزرگ‌تر، بزرگ‌ترین)
(عربی یازدهم، صفحه‌های ۶ و ۹)

ترجمه متن:

ممکن است که فقر را مانعی برای پیشرفت به حساب آوریم اما اگر به زندگی بعضی از افراد موفق نگاه کنیم، می‌بینیم که آنها با فقر روبه‌رو شده، بر آن غلبه کردند، علاوه بر اینکه از آن بسیاری از درس‌ها را آموختند و البته باید بدانیم که فقر در همه عمر، مبارک و پربرکت نیست همان‌طور که سخن معروف می‌گوید: «فقر تو را حکیم و خردمند می‌سازد همان‌گونه که تو را اندوهگین می‌کند.»

۴۷. گزینه ۲ صحیح است.

ترجمه گزینه‌ها:
(۱) فقر، مدرسه‌ای است که می‌توانیم از آن چیزهایی مهم یاد بگیریم.
(۲) قطعاً فقر، چیزی است که تو را از رشد و پیشرفت باز می‌دارد.
(۳) هر کسی که موفقیت می‌خواهد، باید با فقر روبه‌رو شود و از آن نترسد.
(۴) می‌توانیم شخص بسیار موفق را بیابیم که در زندگی خود طعم فقر را چشیده است.

۴۸. گزینه ۱ صحیح است.

ترجمه عبارت: «فقر تو را حکیم و خردمند می‌سازد، همان‌گونه که تو را اندوهگین می‌کند.»
ترجمه گزینه‌ها:

- ۱) فقر دو رو (جنبه) دارد؛ جنبه‌ای سودمند و جنبه‌ای زیانبار.
- ۲) فقر در تمام طول عمر، مبارک و پربرکت است.
- ۳) تنها فقرا خردمند هستند نه غیر از آن‌ها.
- ۴) اندوه در دل‌های فقرا همیشگی است.

۴۹. گزینه ۲ صحیح است.

تفاعل ← مفاعله

۵۰. گزینه ۴ صحیح است.

«القول» فاعل «يقول» و مرفوع است؛ پس صفتش (المعروف) هم مرفوع می‌شود: منصوب ← مرفوع

تاریخ

۵۱. گزینه ۳ صحیح است.

از مهم‌ترین و مشهورترین تاریخ‌های عمومی می‌توان به تاریخ طبری تألیف محمد بن جریر طبری (۲۲۴ - ۳۱۰ ق) اشاره کرد. از معروف‌ترین آثار تاریخ محلی نیز می‌توان به تاریخ سیستان از مؤلفی ناشناخته در موضوع تاریخ سیستان (از ایام قدیم تا سال ۷۲۵ ق) اشاره کرد.

(تاریخ یازدهم، صفحه‌های ۴ و ۵)

۵۲. گزینه ۲ صحیح است.

سیاست‌نامه اثر خواجه نظام الملک توسی وزیر مقتدر عصر سلجوقی، یکی از برجسته‌ترین این آثار محسوب می‌شود.
کتاب‌های سیاست‌نامه‌ای حاوی موضوعاتی دربارهٔ کشورداری و مناسبات حکومت و مردم هستند.

(تاریخ یازدهم، صفحه ۱۱)

۵۳. گزینه ۲ صحیح است.

اعتبارسنجی و بررسی اصالت خبر به دو صورت انجام می‌گیرد:

الف) سنجش اعتبار و نقد روایت‌کننده

ب) سنجش اعتبار و نقد اصل خبر و منابع تاریخی

(تاریخ یازدهم، صفحه‌های ۱۴ و ۱۵)

۵۴. گزینه ۱ صحیح است.

سفرنامه‌ها اطلاعات مفیدی از زندگی اجتماعی مردم ایران ارائه می‌دهند که در دیگر منابع کمتر دیده می‌شوند. بسیاری از جهانگردان گنجینه‌ای از اطلاعات ارزشمند دربارهٔ تاریخ اجتماعی و فرهنگی و جغرافیای تاریخی سرزمین‌هایی را که دیده‌اند (از جمله ایران) به صورت سفرنامه ارائه داده‌اند.

بررسی و مطالعه محیط جغرافیایی رویدادها، در پژوهش‌های تاریخی اهمیت زیادی دارد. برخی از این متون در غالب کتاب‌هایی با عنوان مشترک المسالك و الممالک تألیف نویسندگان مختلف از جمله ابن خردادبه می‌باشد.

(تاریخ یازدهم، صفحه‌های ۷ و ۹)

۵۵. گزینه ۱ صحیح است.

الف) قصیده‌نامهٔ اهل خراسان اثر انوری از شاعران دورهٔ سلجوقی است.

ب) تاریخ بیهقی نوشتهٔ ابوالفضل بیهقی در تاریخ غزنویان از مشهورترین تاریخ‌های سلسله‌ای است.

ج) از معروف‌ترین آثار تاریخی محلی می‌توان به تاریخ سیستان از مؤلفی ناشناخته اشاره کرد.

(تاریخ یازدهم، صفحه‌های ۵ و ۶)

۵۶. گزینه ۱ صحیح است.

مهم‌ترین رسالت مورخان تلاش برای فهم دقیق رویدادهای گذشته است. (توجه کنید در جهت هدف درک دقیق رویدادهای گذشته، مورخان به اعتبارسنجی اخبار و گزارش‌های تاریخی می‌پردازند.)

برخی مورخان (مانند مسعودی) برای بررسی درستی یا نادرستی برخی از اخبار و گزارش‌های تاریخی، به مسافرت می‌رفتند و از نزدیک مکان رویدادها را مورد مطالعه قرار می‌دادند.

(تاریخ یازدهم، صفحه‌های ۱۳ و ۱۴)

۵۷. گزینه ۳ صحیح است.

مؤلفان تاریخ‌های عمومی، نگارش تاریخ جهان را از آفرینش عالم آغاز می‌کردند و سپس به شرح زندگی حضرت آدم و دیگر پیامبران می‌پرداختند. پس از آن تاریخ اساطیری ایران را از کیومرث آغاز و به پایان دورهٔ ساسانیان ختم می‌کردند. در ادامه، رویدادهای تاریخ اسلام و سلسله‌های ایرانی را تا زمان حیات خود ثبت و ضبط می‌کردند.

(تاریخ یازدهم، صفحه ۵)

۵۸. گزینه ۴ صحیح است.

زمان و مکان دو رکن مهم یک رویداد تاریخی هستند. خبر و روایتی که فاقد زمان و مکان دقیق و مشخص باشد، از اصالت و اعتبار کافی برخوردار نیست.

(تاریخ یازدهم، صفحه ۱۶)

۵۹. گزینه ۱ صحیح است.

از نمونه‌های مشهور اندرزننامه‌ها می‌توان به قابوس‌نامه نوشتهٔ عنصرالمعالی (در قرن پنجم هجری) اشاره کرد.

از معجم البلدان اثر یاقوت حموی (قرن هفتم) می‌توان به عنوان معروف‌ترین و مهم‌ترین دایرة المعارف جغرافیایی بزرگ (نوشته‌های جغرافیایی) در منابع پژوهشی تاریخ نام برد.

کتاب ظفرنامه اثر حمدالله مستوفی از نمونه‌های تاریخ منظوم می‌باشد.

(تاریخ یازدهم، صفحه‌های ۸، ۱۰ و ۱۱)

۶۰. گزینه ۲ صحیح است.

الف) مورخان وقتی با گزارش تاریخی روبه‌رو می‌شوند، آن را در دو مرحله (نه سه مرحله) سنجش اعتبار روایت‌کننده و سنجش اعتبار گزارش‌ها اعتبارسنجی می‌کنند.

ب) از مهم‌ترین معیارهای سنجش اعتبار بررسی گزارش‌ها و منابع تاریخی (نه روایت‌کننده) و مطابقت آن با عقل می‌باشد.

(تاریخ یازدهم، صفحه‌های ۱۴ تا ۱۶)

جغرافیا

۶۱. گزینه ۲ صحیح است.

ناحیه بخشی از سطح زمین است که ویژگی‌های جغرافیایی همگون و خاصی دارد، به طوری که با بخش‌های مجاور خود متفاوت است. از این تعریف می‌توان نتیجه گرفت ویژگی اصلی هر ناحیه، وحدت و همگونی نسبی عناصر طبیعی و انسانی در آن است. (وحدت‌یابی)

(جغرافیا یازدهم، صفحه ۴)

۶۲. گزینه ۱ صحیح است.

انتخاب معیارها و ملاک‌ها برای تعیین حدود یک ناحیه به هدف مطالعه و تحقیق جغرافی‌دان بستگی دارد. این معیارها ممکن است «عوامل طبیعی» یا «عوامل انسانی» باشد.

(جغرافیا یازدهم، صفحه ۵)

۶۳. گزینه ۳ صحیح است.

در افغانستان ۴۲٪ جمعیت را پشتون‌ها تشکیل می‌دهند.

در هندوستان ۷۹/۸٪ پیرو آیین هندو می‌باشند.

(جغرافیا یازدهم، صفحه‌های ۷ و ۸)

۶۴. گزینه ۱ صحیح است.
ناحیه‌بندی کاری صرفاً جغرافیایی است و براساس طرز تفکر جغرافی دان و شیوه کار او صورت می‌گیرد. انتخاب معیارها و ملاک‌ها برای تعیین حدود یک ناحیه به هدف مطالعه و تحقیق جغرافی دان بستگی دارد.
(جغرافیا یازدهم، صفحه ۵)
۶۵. گزینه ۱ صحیح است.
این که مردم نواحی گرم و خشک یا نواحی بسیار سرد، برای کنترل محیط از روش‌های متفاوتی استفاده می‌کنند یا دشوارتر و پرهزینه‌تر بودن احداث راه‌آهن در کشوری که در نواحی مرتفع و کوهستانی واقع شده (نسبت به کشوری که بیشتر زمین‌های آن پست و جلگه‌ای هستند) مربوط به این موضوع است که نواحی به فعالیت‌های انسان‌ها شکل می‌دهند.
(جغرافیا یازدهم، صفحه ۱۲)
۶۶. گزینه ۲ صحیح است.
زیست‌بوم‌ها جزء نواحی طبیعی هستند که هر یک به سبب پوشش گیاهی و زندگی جانوری خاص از بقیه متمایز هستند.
(جغرافیا یازدهم، صفحه ۶)
۶۷. گزینه ۴ صحیح است.
نکات قابل توجه در مورد ارتباط بین انسان‌ها و نواحی عبارت‌اند از:
۱- انسان‌ها نواحی را به وجود می‌آورند. ۲- نواحی به فعالیت‌های انسان‌ها شکل می‌دهند. ۳- نواحی با یکدیگر کنش متقابل دارند. ۴- نواحی تحت تأثیر تصمیم‌گیری‌های سیاسی حکومت‌ها هستند.
(جغرافیا یازدهم، صفحه‌های ۱۱ تا ۱۳)
۶۸. گزینه ۱ صحیح است.
جغرافی دانان پس از تعیین معیارها و شاخص‌های ناحیه‌بندی، با استفاده از روش‌های آماری و کمی، میزان وحدت و تجانس را در یک ناحیه تعیین کرده و آن را به وسیله نقشه نشان می‌دهند.
نواحی عمده صنعتی اروپا در بخش‌های شمال و غرب این قاره قرار دارد.
(جغرافیا یازدهم، صفحه ۹)
۶۹. گزینه ۱ صحیح است.
شکل‌گیری منابع مصرفی بیانگر این نکته است که انسان‌ها نواحی را به وجود می‌آورند.
(جغرافیا یازدهم، صفحه ۱۲)
۷۰. گزینه ۳ صحیح است.
کنش متقابل و وابستگی نواحی در جهان امروز نسبت به گذشته شدت بیشتری یافته است. زیرا نیازهای انسان‌ها افزایش یافته و برای رفع این نیازها با سایر نواحی کنش متقابل دارند.
(جغرافیا یازدهم، صفحه ۱۳)
- جامعه‌شناسی**
۷۱. گزینه ۱ صحیح است.
هر فرهنگی در عمیق‌ترین لایه‌های خود به بنیادی‌ترین پرسش‌های بشر پاسخ می‌دهد. این پرسش و پاسخ‌های بنیادی، همان عقاید اساسی یا تصاویر بنیادی هر فرهنگ را از انسان و جهان می‌سازند و به مثابه روح یا شالوده آن فرهنگ عمل می‌کنند.
(جامعه‌شناسی یازدهم، صفحه ۳)
۷۲. گزینه ۳ صحیح است.
پرسش‌ها و پاسخ‌های بنیادی، همان عقاید اساسی یا تصاویر بنیادی هر فرهنگ را از انسان و جهان می‌سازند و به مثابه روح یا شالوده آن فرهنگ عمل می‌کنند.
هویت جهان اجتماعی بیشتر از لایه‌های عمیق فرهنگ (عقاید و ارزش‌ها) تأثیر می‌گیرد.
(جامعه‌شناسی یازدهم، صفحه ۳)
۷۳. گزینه ۴ صحیح است.
جهان انسانی محصول زندگی انسان است و هر چه با اندیشه و عمل انسان پدید می‌آید، به این جهان تعلق دارد. ابعاد ذهنی، روانی و اخلاقی انسان‌ها صرفاً به بخش فردی جهان انسانی برمی‌گردد، نه تمام آن.
(جامعه‌شناسی یازدهم، صفحه ۴)
۷۴. گزینه ۳ صحیح است.
برخی جهان‌تکوینی را به طبیعت محدود می‌کنند، آن‌ها طبیعت را در مقابل جهان انسانی قرار می‌دهند. این افراد جهان انسانی را به دو جهان ذهنی و فرهنگی تقسیم می‌کنند.
(جامعه‌شناسی یازدهم، صفحه ۶)
۷۵. گزینه ۴ صحیح است.
از نگاه قرآن کریم، جهان تکوینی محدود به جهان طبیعت نیست. ادراک و آگاهی نیز به انسان منحصر نمی‌شود. هم‌چنین در نگاه قرآن کریم جهان فردی اشخاص نادیده گرفته نمی‌شود و بر مسئولیت فرد در قبال فرهنگ و جامعه تأکید می‌گردد.
(جامعه‌شناسی یازدهم، صفحه ۸)
۷۶. گزینه ۳ صحیح است.
تبعیت جهان ذهنی و فردی افراد از فرهنگ آنها، مربوط به دیدگاه دوم جهان‌های مختلف و رابطه آنها با هم می‌باشد.
(جامعه‌شناسی یازدهم، صفحه ۸)
۷۷. گزینه ۱ صحیح است.
تشریح موارد نادرست:
(ب) در دیدگاه دوم، جهان ذهنی و فردی افراد تابع فرهنگ آن‌ها است و جهان تکوینی ماده خامی است که فرهنگ‌ها و جوامع مختلف در آن دخل و تصرف می‌کنند.
(ج) هر سه جهان در دیدگاه سوم مهم بوده و در تعامل با یکدیگر هستند.
(د) در نگاه قرآنی بر مسئولیت فرد در قبال فرهنگ و جامعه تأکید می‌شود.
(جامعه‌شناسی یازدهم، صفحه‌های ۷ و ۸)
۷۸. گزینه ۱ صحیح است.
فرهنگ حق: (د) عقاید، ارزش‌ها، هنجارها و رفتارهای آن مطابق نیازهای فطری باشد.
سرمایه‌داری: (ج) به خدمت‌گرفتن کشورهای پیرامون و حاشیه صهیونیسم: (الف)
استکبار: (ب) دیگران را به ضعف و ناتوانی می‌کشاند.
(جامعه‌شناسی یازدهم، صفحه ۱۳)
۷۹. گزینه ۲ صحیح است.
فرهنگ‌هایی که عقاید و ارزش‌های آن‌ها مربوط به قوم و منطقه‌ای خاص است، از محدوده قومی و منطقه‌ای خود فراتر نمی‌روند و جهانی نمی‌شوند؛ مگر اینکه نسبت به سایر اقوام و مناطق نگاه سلطه‌جویانه داشته باشند.
(جامعه‌شناسی یازدهم، صفحه ۱۲)
۸۰. گزینه ۴ صحیح است.
«گونه دوم» فرهنگی است که عقاید، ارزش‌ها و هنجارهای آن در خدمت گروه و قوم خاصی نیست، بلکه سعادت همه انسان‌ها را دنبال می‌کند و از عقاید مشترک انسانی سخن می‌گوید.
«گونه نخست» فرهنگی که ارزش‌ها و عقایدش متعلق به قوم، منطقه یا گروه خاصی است، با عبور از مرزهای جغرافیایی، جهان را به مناطق، مرکز - پیرامون تقسیم می‌کند. منطقه مرکزی، منطقه پیرامونی را به خدمت می‌گیرد.
دیدگاه مورد قبول اسلام قرآن دیدگاه «سوم» است، که تأکید دارد: جهان فرهنگی، جهان ذهنی و جهان تکوینی مهم و در تعامل با یکدیگر هستند.
(جامعه‌شناسی یازدهم، صفحه‌های ۱۲ و ۱۳)

فلسفه

۸۱. گزینه ۳ صحیح است.

هر سؤالی نشان دهنده آن است که:

(۱) چیزی را نمی دانیم

(۲) به دنبال دانستن آن هستیم.

مثال: امروز به کجا باید بروم به کتابخانه یا به ورزشگاه و یا ...؟

(فلسفه یازدهم، صفحه ۴)

۸۲. گزینه ۱ صحیح است.

هر انسانی جدای از اینکه به چه حرفه‌ای مشغول است (کارمند، دانشجو، نانوا و...) با پرداختن به پرسش‌های بنیادین و جدی گرفتن آنها و درصدد برآمدن پاسخ این پرسش‌ها در حال تمرین تفکر فلسفی است.

هر کس می‌تواند با تمرین تفکر فلسفی به مراتب برتر اندیشه و تفکر برسد و این امر مختص فیلسوفان نیست. (رد گزینه ۲)

یک انسان زمانی به تفکر فلسفی می‌رسد که بتواند از تفکرات غیرفلسفی و پرسش‌های معمولی و روزانه گذر کرده و به سؤالات اساسی و بنیادین با جدیت بپردازد. (رد گزینه ۳)

پرداختن به تفکر فلسفی لزوماً به این معنا نیست که باید تفکرات غیرفلسفی و نیازمندی‌های روزانه زندگی را نادیده گرفت. (رد گزینه ۴)

(فلسفه یازدهم، صفحه ۵)

۸۳. گزینه ۲ صحیح است.

چون مسائل فلسفی به اصل و اساس جهان و انسان مربوط هستند، بنابراین برای فهم آنها نمی‌توان از حواس و آزمایش و تجربه بهره برد.

برای حل مسائل فلسفی باید به توانایی عقل و استدلال‌های عقلی تکیه کرد و با تفکر و تعقل و تجزیه و تحلیل دانسته‌ها، مجهولات را کشف کرد.

(فلسفه یازدهم، صفحه ۱۰)

۸۴. گزینه ۳ صحیح است.

سوفیست‌ها برای حقیقت و واقعیت ارزش و اعتباری قائل نبودند و معتقد بودند که هر کس هر چه خودش بفهمد، همان حقیقت و واقعیت است.

دغدغه سوفیست‌ها بیان کردن واقعیت نبود، بلکه مهم‌ترین هدف آنها پیروزی بر رقیب بود. (رد گزینه ۱)

سوفیست‌ها خود را سوفیست یعنی دانشمند می‌دانستند. سقراط بود که خود را فیلسوفوس (فیلسوف) یعنی دوست‌دار دانش نامید. (رد گزینه ۲)

سوفیست‌ها در استدلال‌های خود بیشتر از مغالطه کمک می‌گرفتند که ظاهراً درست اما در واقع غلط بود. (رد گزینه ۴)

(فلسفه یازدهم، صفحه ۷)

۸۵. گزینه ۳ صحیح است.

بخش اصلی و ریشه‌ای فلسفه است که به دو بخش تقسیم می‌شود:

(۱) هستی‌شناسی

(۲) معرفت‌شناسی

گزینه (۱) دو بخش فرعی نادرست است.

گزینه (۴) فقط به بخش معرفت‌شناسی اشاره دارد.

(فلسفه یازدهم، صفحه ۱۳)

۸۶. گزینه ۱ صحیح است.

پاسخ به پرسش درباره «دروغ گفتن در شرایط خاص» پرسشی بنیادین نمی‌باشد، بلکه مربوط به علم اخلاق است.

از همان آغاز روزهای حیات فکری انسان (و نه شروع حیات بشر)، برخی از انسان‌ها به اهمیت پرسش‌های بنیادین پی برده و به دنبال پاسخ این سؤالات برآمدند. (رد گزینه ۲)

با قدرت تفکر می‌توان امور روزانه خود را سامان داد، زیرا بدون تفکر کاری از انسان ساخته نیست. (رد گزینه ۳)

به هنگام مواجه شدن با مسائل گوناگون و طرح پرسش برای انسان، با تفکر در اندوخته‌ها می‌توان به پاسخ دست یافت. (رد گزینه ۴)

(فلسفه یازدهم، صفحه‌های ۴ و ۶)

۸۷. گزینه ۱ صحیح است.

تفاوت اصلی فلسفه با سایر علوم از جهت موضوع آن است. فلسفه به موضوعات اساسی و بنیادی می‌پردازد. از جهت روش مانند ریاضی است. فلسفه درباره یک موجود خاص بحث نمی‌کند، بلکه به بررسی اصل وجود و حقیقت جهان و انسان می‌پردازد.

(فلسفه یازدهم، صفحه‌های ۸ تا ۱۰)

۸۸. گزینه ۴ صحیح است.

شاخه‌های دانش فلسفه، آن دسته از دانش‌های فلسفی هستند که قوانین بنیادی وجودشناسی و معرفت‌شناسی را به محدوده‌های خاص منتقل می‌سازند و قوانین بنیادی آن محدوده از وجود را بیان می‌کنند. (گزینه ۴)

معرفت به وجود، فرع بر امکان شناخت آن است، پس معرفت‌شناسی مقدم بر هستی‌شناسی می‌باشد. (رد گزینه ۱)

به شاخه‌های فلسفه، فلسفه مضاف هم گفته می‌شود، زیرا کلمه فلسفه به کلمه‌ای که نام آن دانش یا موضوع خاص است، اضافه شده است.

مانند «فلسفه فیزیک» که به کلمه «فیزیک» اضافه شده است. (رد گزینه ۲)

علوم و دانش‌های خاص (مثلاً علم اخلاق) خود از شاخه‌های فلسفه گرفته شده است (فلسفه اخلاق) و نمی‌تواند باعث شکل‌گیری شاخه‌های فلسفه از وجودشناسی و معرفت‌شناسی باشد. (رد گزینه ۳)

(فلسفه یازدهم، صفحه‌های ۱۳ و ۱۴)

۸۹. گزینه ۳ صحیح است.

دلیل قطعی و اصلی سقراط برای اینکه او را سوفیست نامند: تواضع و فروتنی دلیل احتمالی: به خاطر هم‌ردیف نشدن با سوفیست‌ها، لذا خود را فیلسوفوس (فیلسوف) یعنی دوست‌دار دانش نامید.

(فلسفه یازدهم، صفحه ۷)

۹۰. گزینه ۳ صحیح است.

گزینه‌های ۱، ۲ و ۴ در بخش‌های فرعی و شاخه‌ای فلسفه بررسی می‌شوند و فلسفه مضاف هستند. گزینه (۳) در بخش هستی‌شناسی بررسی می‌شود.

(فلسفه یازدهم، صفحه‌های ۱۳ و ۱۴)

روانشناسی

۹۱. گزینه ۳ صحیح است.

به مجموعه قوانین علمی نظریه یا تئوری می‌گویند. فرضیه، جمله خبری است که به صورت خردمندانه در پاسخ به سؤال طرح می‌شود.

خردمندانه بودن محتوای یک جمله خبری (فرضیه) به معنای شانس بودن آن نیست، بلکه مبتنی بر دانش و تجربه است.

(روانشناسی یازدهم، صفحه‌های ۱۲ و ۱۳)

۹۲. گزینه ۱ صحیح است.

واژه فرایند ذهنی به دلیل عدم مشاهده مستقیم بسیاری از رفتارها و تأکید بر کنش‌های انسانی، در تعریف روانشناسی لحاظ شده است. می‌دانیم بسیاری عقیده دارند جامع‌ترین تعریف روانشناسی عبارت است از: علم مطالعه رفتار و فرایندهای ذهنی (فرایند ذهنی: شناخت) دقت کنید: امروزه از فرایندهای ذهنی با واژه شناخت تعبیر می‌شود.

(روانشناسی یازدهم، صفحه‌های ۲۰ و ۲۱)

۹۳. گزینه ۴ صحیح است.

پردازش به معنای دریافت و فهم بیشتر است. انسان‌ها در پردازش به یک شیوه عمل نمی‌کنند. فرایند بازنمایی اطلاعات موجود در حافظه را تفکر می‌نامند، که به انواع شناخت عالی تقسیم می‌شود. عالی‌ترین سطح شناخت تصمیم‌گیری است.

دقت کنید: تصمیم‌گیری شناختی عالی‌تر از حل مسئله می‌باشد.

(روانشناسی یازدهم، صفحه‌های ۲۲ و ۲۳)

۹۴. گزینه ۴ صحیح است.

ب) عمر انسان به سه دوره کودکی، نوجوانی، جوانی و بزرگسالی تقسیم می‌شود. ج) یادگیری یکی از مهم‌ترین عوامل محیطی است که بر روی تغییرات رشدی تأثیر به‌سزایی دارد. موارد (الف) و (د) کاملاً صحیح می‌باشند.

(روانشناسی یازدهم، صفحه‌های ۴۰، ۴۲، ۴۳ و ۴۴)

۹۵. گزینه ۱ صحیح است.

تشریح موارد:

الف) گر که بینی ناکسان بالا نشینند عیب نیست / روی دریا خس نشینند قعر دریا گوهر است (وراثتی)
ب) با بدان کم نشین که بد مانی / خو پذیر است نفس انسانی (محیطی)
ج) اصل بد نیکو نگرده چون که بنیادش بد است / تربیت ناهلان چون گردکان بر گنبد است (وراثتی)
د) زینهار از قرین بد زینهار / و قنارینا عذاب النار (محیطی)

(روانشناسی یازدهم، صفحه‌های ۳۹ و ۴۲)

۹۶. گزینه ۳ صحیح است.

هدف علم روانشناسی همانند سایر علوم تجربی به ترتیب عبارت‌اند از:

(۱) توصیف (۲) تبیین (۳) پیش‌بینی (۴) کنترل
در هدف تبیین به دنبال بیان جرایمی یک پدیده هستیم، در حالی که در واژه توصیف به کشف چیرستی می‌پردازیم و آنچه مبین است این است که هدف اول روانشناسی مانند تمام علوم تجربی توصیف پدیده‌های مربوطه مورد مطالعه است.

(روانشناسی یازدهم، صفحه ۱۴)

۹۷. گزینه ۲ صحیح است.

فرضیه‌ها، در صورت پذیرفته شدن در شرایط مختلف آزمایشی به «قانون یا اصل» تبدیل می‌شوند.

برای پذیرش پاسخ‌های اولیه ارائه شده به مسئله‌های علمی و تأیید یک فرضیه، باید آن پاسخ‌ها را براساس مشاهدات تجربی، بیازماییم و نتیجه را با یافته‌های مقبول در علم تجربی، مطابقت دهیم. پس از بررسی، اگر مطابقت و همخوانی وجود نداشته باشد، پاسخ ارائه شده پذیرفته نمی‌شود. البته باید دقت کرد که معتبر بودن و پذیرفته شدن پاسخ، لزوماً به معنای درست و واقعی بودن آن پاسخ نیست، بلکه ممکن است پاسخی که اکنون مورد قبول واقع شده و علمی است، پس از مدتی به دلیل آگاهی از نادرستی آزمایشات قبلی و یا به دلیل تغییر در پیش‌فرض‌های دانشمندان، کنار گذاشته شده و نادرست تلقی گردد. لذا مورد (ب) گزینه‌های (۳) و (۴) نادرست هستند.

(روانشناسی یازدهم، صفحه‌های ۱۲ و ۱۳)

۹۸. گزینه ۳ صحیح است.

تشریح موارد نادرست:

الف) روانشناسی رشد، شاخه‌ای از علم روانشناسی است که تلاش می‌کند تغییراتی را که در طول زندگی، از زمان نطفه تا زمان مرگ، در آدمی رخ می‌دهد را مطالعه کند.

ب) برخی کودکان ۱ تا ۳ ساله را که تازه راه می‌افتند، نوپا می‌نامند که این کودکان در دوره کودکی اول قرار دارند.

د) رعایت حقوق دیگران، مربوط به جنبه اخلاقی رشد انسان می‌شود.

(روانشناسی یازدهم، صفحه‌های ۳۷ و ۴۴)

۹۹. گزینه ۲ صحیح است.

الف) هرگاه پردازش صرفاً بر ویژگی‌های حسی، مانند اندازه و شکل ظاهری محرک تکیه داشته باشد، پردازش ادراکی است.

ب) در روش علمی و برای انجام یک آزمایش صحیح و هم‌چنین سهولت در اندازه‌گیری‌ها، باید متغیرهای موردنظر، به شکل دقیق، شفاف و قابل اندازه‌گیری، تعریف شوند. به تعریفی از متغیر که این ویژگی‌ها را داشته باشد تعریف عملیاتی می‌گویند. تعریف عملیاتی باید به‌گونه‌ای باشد که همه افراد با مطالعه آن به برداشت یکسان و یا تقریباً یکسانی برسند. مانند تعریف گزینه (۲).

(روانشناسی یازدهم، صفحه‌های ۱۸، ۱۹، ۲۲ و ۲۳)

۱۰۰. گزینه ۴ صحیح است.

تشریح موارد نادرست:

الف) به فرایند انتخاب یک یا چند محرک احساس شده توجه می‌گویند.
ب) متخصصان به فرایندهایی همچون توجه، ادراک و حافظه «شناخت پایه» می‌گویند.

د) «فرایندهای ذهنی» اموری هستند که به شکل مستقیم قابل مشاهده نیستند. به همین دلیل، فرایندهای ذهنی را به واسطه آثار و کارکردهای قابل مشاهده آنها، مورد مطالعه تجربی قرار می‌دهیم.

(روانشناسی یازدهم، صفحه‌های ۱۷، ۱۹ و ۲۰ تا ۲۲)